Krajevne novice

Glasilo občine Šmartno pri Litiji

Oktober 2016

Letnik 1, številka 6

ISSN 2463-8579

Iz tokratne vsebine:

Pogovor z Albertom Pavlijem, ravnateljem OŠ Šmartno
stran 4–5

Odprta učna ura o našem velikem rojaku Hostniku
stran 6

Šmarski tamburaši pričeli sezono z nastopom v Makedoniji
stran 10

Obisk potomcev rodbine Windisch-Graetz na gradu Bogenšperk
stran 18

V vrtec in šolo, z roko v roki

Avtorica prispevka: Katarina Kragelj

Poletje nas je na začetku pozdravilo z dežjem, a je potem poskrbelo, da ni manjkalo ne vročine, neviht, deževja, toče, ki nam je odnesla sadje, pridelke z njive in nas prikrajšala za pogled na bujno cvetenje balkonskih rož. September pa je poskrbel za toplino sončnih žarkov, sinje nebo, svež zrak in v tako lepem vremenu so učenci letos pričeli z novim šolskim letom. Oktobrska številka naših Krajevnih novic je v glavnem v znamenju šole v našem kraju. Pomembno vlogo ima, kot nekateri sami občutite, drugi pa boste kaj več izvedeli iz današnjega intervjuja z ravnateljem Osnovne šole Šmartno.

Ko mi je urednik predlagal, naj napišem današnji uvodnik, sem bila prijetno presenečena, obenem pa sem se vprašala, kaj bom napisala, kar še nisem, ker sem imela navado, da sem ob zaključku šolanja vsem učencem na zadnji test napisala nekaj lepih misli za popotnico, tistim, ki sem jim bila razredničarka, pa še kaj več?! Pa sem si rekla, vsem, ki sem jih kdaj učila (naj mi oprostijo tisti, ki jih mogoče včasih ne spoznam) in berejo naš časopis, bom samo napisala, kako sem vesela, ponosna, ko jih srečujem povsod, na različnih delovnih mestih, z njimi prepevam v pevskem zboru, sodelujem pri krajevnem časopisu, so uspešni, srečni mladi ljudje, ki mi z veseljem pripovedujejo o svojih družinah, sporočijo, da so diplomirali, zaključili magisterij, ki se prijazno nasmehnejo, poklepetajo z menoj, včasih mi tudi potožijo. In jih poslušam, obujamo spomine, tiste lepe, pa tudi manj lepe, spomnimo se napak, a predvsem lepih doživetij v razredu, na športnih dnevih, v šolah v naravi, v različnih krožkih in projektih.

Dolga leta sem učila na naši šoli, ki sem jo tudi sama obiskovala od drugega polletja petega razreda. Začela sem hoditi še v staro šolo na trgu, kjer so danes prostori naše prijetne knjižnice in zelo dobro se spomnim prvega šolskega dne in sprejema za učence in starše na šolskem dvorišču. Rada sem hodila v šolo in že od malih nog sem si želela postati učiteljica. Imela sem srečo, da se mi je želja izpolnila in svoje poslanstvo sem opravljala do upokojitve. Človek se celo življenje uči, to vemo vsi, samo če je dovolj pozoren, pa se tudi veliko nauči. Sama sem se veliko naučila tudi od svojih učencev, osem generacij sem kot razredničarka pospremila v življenje. Bili so dnevi smeha in žalosti, razočaranj in veselja. Če poklic opravljaš z veseljem, ni nikoli tako hudo, da ne bi mogel dalje, vedno gledaš naprej, iščeš izzive in nikoli ni vse narejeno, vedno je tam še nekaj, kar bi se dalo narediti. Še vedno spremljam delo na šoli in lepo je, ko vidim, kako delovni in uspešni so kolegice in kolegi pri svojem delu in kako uspešni in zadovoljni so tudi učenci. Naša šola je vedno bila dobra šola.

Nikoli ni prepozno, da človek naredi nekaj dobrega in koristnega za druge, pomaga, če lahko in kjer lahko. Od upokojitve pomagam na šoli kot prostovoljka, pa tudi v našem vrtcu so me z veseljem sprejeli kot babico in učiteljico, ki občasno pride otrokom predstavit prve, zanimive in barvite besede v angleščini. S kakšnim navdušenjem se po tem, ko se spoznamo, učijo pesmic in rim in čisto samostojno povedo kar cele stavke v tujem jeziku. Svetla prihodnost, začetek nečesa lepega, ki naj se nadaljuje v osnovni šoli …

Občina Šmartno pri Litiji
Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji
Elektronski naslov: info@smartno-litija.si
Telefon: 01 896 27 70
Faks: 059 097 480

Uradne ure
Ponedeljek: 8.00–12.00 in 13.00–15.00
Sreda: 8.00–12.00 in 13.00–17.00
Petek: 8.00–13.00
Uradne ure župana so po dogovoru, zaželena je predhodna najava na telefonsko številko 01 896 27 70.

Glasilo občine Šmartno pri Litiji Krajevne novice
Prispevke in oglase za naslednjo številko Krajevnih novic, ki bo izšla decembra 2016, pričakujemo najkasneje do nedelje, 20. 11. 2016, na elektronski naslov uredništva: urednistvo@krajevne-novice.si. Članke, prejete po tem datumu, bomo objavili v okviru možnosti. Avtorje prispevkov in naročnike oglasov naprošamo, naj pri svojem pisanju in oblikovanju upoštevajo navodila, ki so objavljena na spletni strani občine.

Izdajatelj: Občina Šmartno pri Litiji

Odgovorni urednik: Jernej Kotar

Uredniški odbor: Katarina Kragelj, France Vidic, Sašo Goršek, Domen Merzel in Matjaž Hostnik

Jezikovni pregled: Janoš Železnik

Naslovna fotografija: OŠ Šmartno pri Litiji

Foto: Arhiv OŠ Šmartno pri Litiji

Grafična priprava in tisk:
Linea AV d. o. o., Graška c. 35, 1270 Litija,
GSM: 041 595 870, elektronski naslov:
linea.av@siol.net, www.linea-av.si

Glasilo izhaja v nakladi 1800 izvodov in je brezplačno.

ISSN 2463-8579

Obvestila Občine Šmartno pri Litiji

Avtorica prispevka: Karmen Sadar, Občina Šmartno pri Litiji

Vzdrževalna dela na podružničnih šolah

Občina Šmartno pri Litiji je med poletnimi počitnicami opravila večja vzdrževalna dela na podružničnih šolah v Veliki Kostrevnici in Štangarskih Poljanah.
Na šoli v Veliki Kostrevnici je bila v celoti obnovljena dotrajana azbestna streha, ki je vplivala na precej velike toplotne izgube. Dela je izvedlo domače podjetje Lesokras, Simon Lokar s. p., višina investicije pa je znašala dobrih 44.000,00 EUR. Hkrati z deli na strehi so bila odstranjena tudi nekatera nevarna drevesa nad šolo. Investicija predstavlja zaključek energetske sanacije šole, ki jo namerava Občina dokončati v prihodnjih letih.
V podružnici v Štangarskih Poljanah so bile obnovljene sanitarije za učence in šolska kuhinja. Vsi prostori so sodobno opremljeni, trenutno je v izdelavi tudi nova kuhinjska oprema. Posebna pridobitev za zaposlene in učence je še nov večnamenski kabinet, ki je nastal z rekonstrukcijo nekdanje garaže. Investicijo v višini 42.000,00 EUR sta izvedli podjetji Optimum skupina d. o. o. in Magatrg d. o. o.

Prenova strehe PŠ Velika Kostrevnica

Šolski prevozi v občini Šmartno pri Litiji

Lokalna skupnost je skladno s 56. členom Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, 81/06-UPB3 z vsemi spremembami) dolžna zagotoviti brezplačne šolske prevoze za osnovnošolce. Občina za šolske prevoze iz proračuna letno namenja 295.000,00 EUR. V novem šolskem letu in z novim javnim razpisom za izbor prevoznikov šolskih prevozov za OŠ Šmartno je prišlo do nekaterih sprememb pri prevoznikih.
Občina Šmartno pri Litiji organizira šolske prevoze za učence OŠ Šmartno na naslednjih relacijah in z naslednjimi prevozniki:

1. Mala Štanga–Velika Štanga–Račica–Gozd - Reka–Štangarske Poljane–Zavrstnik–Šmartno (prevoznik RUDI TURS d. o. o., Šmartno pri Litiji)
2. Podroje–Vintarjevec–Šmartno (prevoznik RUDI TURS d. o. o., Šmartno pri Litiji)
3. Primskovo–Kostrevnica–Šmartno (prevoznik AVTOPREVOZNIŠTVO KRAŠEVEC SANDI s. p., Gabrovka)
4. Šmartno–Vintarjevec–Podroje–Šmartno–Gradiške Laze–Cerovica (prevoznik AVTOBUSNO PREVOZNIŠTVO MIRAN ZUPAN s. p., Dole pri Litiji)
5. Cerovica–Gradiške Laze–Šmartno (prevoznik AVTOBUSNO PREVOZNIŠTVO MIRAN ZUPAN s. p., Dole pri Litiji)
6. Preska nad Kostrevnico–Velika Kostrevnica–Šmartno (prevoznik ZAITEX d. o. o., Šmartno pri Litiji)
7. Javorje–OŠ Šmartno (prevoznik ZAITEX d. o. o., Šmartno pri Litiji)
8. Mamolj–OŠ Šmartno (prevoznik ZAITEX d. o. o., Šmartno pri Litiji)
9. Šmartno pri Litiji–Velika Kostrevnica–Razbore–Ježni Vrh–Obla Gorica–Višnji Grm–Jagodnik–Velika Kostrevnica–Šmartno pri Litiji (prevoznik ZAITEX d. o. o., Šmartno pri Litiji)
10. Mala Kostrevnica (novo naselje)–OŠ Šmartno (prevoznik AVTO »JANEZ«, Janez Pirc s. p., Litija)
11. Dolgo Brdo–Bukovica–Jablaniške Laze–OŠ Šmartno (prevoznik AVTO »JANEZ«, Janez Pirc s. p., Litija)
12. Gozd - Reka (Vidic, Marn)–Gozd - Reka (postaja Štrus)–PŠ Štangarske Poljane–Volčja Jama–Ščit–Jastrebnik–PŠ Štangarske Poljane (prevoznik AVTO »JANEZ«, Janez Pirc s. p., Litija)

Starši vozačev lahko morebitne pripombe oz. pohvale glede šolskih prevozov sporočijo na občinsko upravo Občine Šmartno pri Litiji na naslov info@smartno-litija.si.

Rekonstrukcija Litijske ceste

Avtor prispevka: Aleš Krže, Občina Šmartno pri Litiji

Občina Šmartno pri Litiji obvešča vse uporabnike Litijske ceste (LC 208241 Litija–Šmartno), da se bo rekonstrukcija ceste začela konec septembra 2016.

Dotrajana lokalna cesta se bo obnovila v celotni dolžini poteka v občini Šmartno pri Litiji. V sklopu rekonstrukcije ceste se bo dotrajani mešani kanal iz betonskih cevi nadomestil z ločenim kanalizacijskim sistemom, obnovila se bosta javna razsvetljava in vodovod.

Zaradi večjih posegov bo prihajalo do popolne zapore Litijske ceste. Obvoz bo mogoč po bližnjih javnih poteh in regionalni cesti.

Dela naj bi bila izvedena do konca leta 2016.

Občina Šmartno pri Litiji naproša vse uporabnike, da upoštevajo prometno signalizacijo.

Naša šola, središče kraja

Avtorica prispevka: Katarina Kragelj

Albert Pavli, ravnatelj Osnovne šole Šmartno pri Litiji, že nekaj let uspešno vodi matično šolo, h kateri spadajo tudi tri podružnične šole – Kostrevnica, Primskovo in Štangarske Poljane – in vrtec Ciciban. Šola z vsemi podružničnimi šolami in vrtcem je bila vedno zelo povezana z utripom posameznega kraja. Šola in vrtec sta s svojima kolektivoma in učenci delovna ter uspešna pri svojem delu, prav tako pa so vidni rezultati na različnih področjih. Stavba šole se je v vseh letih širila v vse smeri. Trenutni prostorski pogoji za izvajanje pedagoškega procesa so deloma ustrezni. Še vedno obstaja nekaj problemov, povezanih s prostorom.

Zakaj je šola središče kraja?
Ker je običajno, tudi v Šmartnem je to tako, šola dejansko postavljena v krajevno središče. Predvsem pa je središče, ker šola povezuje in združuje skoraj celoten kraj in tudi občino kot celoto. S šolo ali vrtcem je neposredno ali posredno povezano veliko število krajanov (občanov), društev, pravzaprav je zelo malo tistih, ki s šolo nimajo skoraj nikakršnih stikov.

Nekaj let sva bila sodelavca, potem si bil moj ravnatelj do upokojitve in res je prijetno, da se lahko pogovorim s teboj. Za nami je začetek novega šolskega leta. Meni je 1. september vedno pomenil nek nov začetek, veliko pričakovanj. Kako ti doživljaš ponoven začetek šolskega leta?
Začetka šolskega leta se vedno razveselim, ker je prijetno gledati vsakodnevni otroški živ žav. Mogoče tudi pri meni proti koncu šolskega leta to veselje nekoliko uplahne. Zame je bolj kot sam začetek šolskega leta naporen avgust, ko največ časa posvečam načrtovanju in zagotavljanju ustrezne kadrovske zasedbe. Stresni pa so tudi zadnji avgustovski dnevi, ko je potrebno urediti in uskladiti veliko stvari, učiteljem posredovati navodila, velikokrat pa se v tem času končujejo kakšna vzdrževalna dela, kar vse skupaj še dodatno oteži. Tudi letos je bilo tako.
Edina stvar, ki me vsakega 1. septembra (in vse do konca šolskega leta) zares skrbi, je varnost otrok. V slabo voljo me spravita dve stvari. Večji del pozornosti družbe, medijev in tudi staršev, ki jo namenjamo varnosti ob začetku šolskega leta, že po nekaj tednih (dnevih) skoraj popolnoma usahne. Odrasli niso vedno dober zgled otrokom, kar zadeva spoštovanje najbolj preprostih pravil v cestnem prometu, kot je prehod preko ceste mimo označenega prehoda za pešce, pripenjanje z varnostnim pasom in spoštovanje omejitev hitrosti v naselju. Zato naj ponovim misel, ki sem jo dejal staršem letošnjih prvošolcev: "Če želimo otrokom zagotoviti varnost v cestnem prometu, jih moramo neprestano vzgajati, pri tem pa moramo biti starši in odrasli prvi zgled".

Vsako šolsko leto se precej stvari v šoli spremeni. Katere so novosti v šolskem letu 2016/17?
Letošnja novost (pravzaprav edina) je uvedba tujega jezika v 2. razredu. To za nas pomeni 12 ur pouka tujega jezika angleščine, za kar je bilo potrebno na novo zaposliti učiteljico angleščine v obsegu nekaj več kot za polovični delovni čas.
Zaradi večjega števila prvošolcev na podružnicah je nekoliko spremenjena organizacija dela na podružnicah. Na Primskovem imamo v 1., 2. in 3. razredu 10 učencev in tudi prvič oddelek podaljšanega bivanja.
Na podružnici Velika Kostrevnica imamo čisti oddelek 1. razreda (15 učencev) in kombinirani oddelek 2. in 3. razreda (15 učencev). Podobna organizacija je tudi v Štangarskih Poljanah, kjer imamo 26 učencev.

Kako pa je s številom učencev in oddelkov na matični šoli in kako kaže v prihodnjih letih?
Na matični šoli imamo na razredni stopnji (1. do 5. razred) 12 oddelkov in 259 učencev. Na predmetni stopnji je 9 oddelkov in 195 učencev. Skupno število učencev na šoli je v porastu. Najnižje število je bilo pred dvema letoma, sedaj pa vsako leto več. Se pa že nekaj let veča razkorak med številom učencev na razredni stopnji in učenci na predmetni stopnji. Ta razlika bo največja v naslednjem letu, ko bo na razredni stopnji 80 učencev več kot na predmetni.

Kaj pa v vrtcu Ciciban?
Prvi dve leti, odkar je vrtec Ciciban postal sestavni del OŠ Šmartno, je bilo v vrtcu 7 oddelkov in 125 otrok. Sledilo je prvo povečanje, 9 oddelkov in 160 otrok. Od leta 2011/12 dalje, ko je bilo naslednje povečanje vrtca, pa imamo 12 oddelkov in vsako leto približno 220 otrok.

Naša šola je vrsto let sodelovala v mednarodnih projektih – na primer Comenius, pri katerem je bilo povezanih deset držav in naša šola je bila eden od zelo uspešnih članov, pa z OŠ Samobor na Hrvaškem, pri izbirnem predmetu hrvaščina. Vedno si bil naklonjen takšnim vrstam sodelovanja. Kako je s projekti na šoli danes?
Pri projektih že vrsto let sledimo načelu zmernosti. Ne pretiravamo z njihovim številom. Ko se za nek projekt odločamo, je temeljno vodilo učinkovitost: ne preveč dela s projektom samim in usmerjenost na učence. Velikokrat so namreč projekti sami sebi namen, veliko dela, koristi za učence pa malo.
Že tretje leto kot partnerji sodelujemo v mednarodnem v projektu Etika, katerega osnovni namen je spodbujati sposobnost kritičnega mišljenja pri otrocih z jasno osredotočeno, enostavno izvedljivo in uporabno učno metodo. Cilj projekta je razviti nove in inovativne učne načrte, razširiti izobraževalne vire, metode in usposabljanja, ki bi se preko organizacije mreže za etično izobraževanje in učenje o vrednotah tudi širili. Te dejavnosti bi vodile v smeri razvoja in sprememb na tem področju. V tem šolskem letu bo cilj projekta vpeljevanje didaktičnega gradiva in delavnic v delo razrednih skupnosti.
Dva projekta sta povezana z razvijanjem bralne pismenosti: Rastem s knjigo in Branje brez meja. Gre za mednarodni projekt, ki spodbuja branje tujih avtorjev. Projekta, ki smo ju v lanskem letu zaključili z obiskom učencev iz Hrvaške, bomo nadaljevali tudi v tem šolskem letu.
V letošnjem letu smo v sodelovanju z MC Litija objavili razpis za EVS prostovoljca in izbrali francosko študentko, ki se bo v tem šolskem letu od oktobra do konca junija aktivno vključevala v delo šole.

Prav tako so bili učenci naše šole vedno zelo uspešni na različnih področjih. Kateri so njihovi vidni dosežki v zadnjem času?
V preteklem letu bi lahko izpostavil tri zlata priznanja, dve iz matematike in eno iz fizike,

in kar 18 srebrnih priznanj, deset učencev je bilo vpisanih v zlato knjigo, to so učenci, ki so v zadnjih štirih letih šolanja dosegli izjemen (nekoč odličen) učni uspeh.

Kateri so pomembni dogodki v prihajajočem šolskem letu?
V začetku leta 2017 bomo praznovali 40 let predšolske vzgoje oziroma vrtca v Šmartnem. Načrtujemo več dogodkov v zvezi s to obletnico in osrednjo prireditev v športni dvorani Pungrt.

Kakšno je sodelovanje z lokalno skupnostjo?
Sodelovanje z Občino je zelo dobro. Tako kot prejšnje se tudi sedanje vodstvo Občine zaveda pomena, ki jo ima šola v družbi, in svoje odgovornosti pri zagotavljanju materialnih in prostorskih pogojev za delovanje vrtca in šole. Res smo veseli in ponosni, da imamo na nekaterih področjih nadstandardne pogoje (športna dvorana in bazen), imamo lepo obnovljeno in energetsko sanirano matično šolo. Na podružnični šoli Velika Kostrevnica je bila letos zamenjana strešna kritina in nameščena izolacija podstrešja. Na podružnici Štangarske Poljane sta bili izvedeni obnova sanitarij in kuhinje ter prenova garažnega prostora v prostor za delo z učenci. V tem letu smo realizirali še eno našo dolgoletno željo, s pomočjo Občine in lastnih sredstev smo kupili nov šolski kombi, saj staro vozilo ni več ustrezalo predpisom za prevoz otrok.
Najbolj pereč prostorski problem na matični šoli sta neustrezna, tako glede velikosti kot tudi opreme, kuhinja in premajhna jedilnica. Rešitev tega problema bo v naslednjem letu naša prva prioriteta.

Kako pa je s prostori vrtca Ciciban? Sedanji vrtec je star, prostori dotrajani, poleg tega je vrtec na različnih lokacijah. Kakšni so načrti Občine za rešitev tega problema in kdaj?
Prostorski problem je dejansko največji problem in predstavlja za Občino zelo velik zalogaj. Sedanji prostori so tudi glede normativov neustrezni (premajhni), velik problem pa predstavlja tudi to, da je 12 oddelkov razpršenih na 9 lokacijah, kar ne povzroča samo organizacijskih težav (nadomeščanje, prevoz prehrane), tudi stroški dela so večji (večji delež zaposlenih).
Občina seveda ima v načrtih izgradnjo novega vrtca. S tem namenom so bile že pripravljene in narejene idejne študije. Dejstvo pa je, da je gradnja odvisna od finančnih zmožnosti Občine. Naša želja je, da bi bil nov vrtec zgrajen še v tem mandatu.

V letih mojega poučevanja sem pogrešala več sodelovanja z ostalimi osnovnimi šolami v takratni občini in mogoče tudi z gimnazijo v Litiji. Kako je s tem danes?
Nekaj sodelovanja med šolami obstaja (gostovanje pevskih zborov, športna tekmovanja, obisk učencev v šoli s prilagojenim programom …). Zagotovo bi bilo možno te oblike še nadgraditi ali dodati nove, vendar mora vedno obstajati obojestranski interes.

Sama sem zadnja štiri leta vključena v prostovoljstvo na šoli in v veliko zadovoljstvo mi je, ko vidim, s kakšnim veseljem učenci in učitelji sodelujejo v različnih akcijah. Kaj meniš o dosedanjem delu in kakšni so načrti za prihodnost?
Mogoče bi kar ponovil besede, ki sem jih zapisal v brošuro prostovoljstva: »Dobrodelni krožek ima na naši šoli že večletno tradicijo. Iz skromnih začetkov delovanja krožka je prostovoljstvo preraslo v gibanje, ki je razširjeno po vsej šoli. Člani krožka ste na nek način promotorji prostovoljstva na šoli. Veliko ste prispevali k temu, da je naša šola v tem šolskem letu ponovno pridobila naziv »Junaki našega časa«, ki ga podeljuje Slovenska filantropija. Hvala vam in vaši mentorici, da idejo dobrodelnosti in prostovoljstva širite med sošolci in na ta način pomagate pri razvijanju te nadvse pomembne vrednote«. Hvala pa tudi tebi, Katja, za to, da si sprejela moje povabilo in postala prostovoljka. Na ta način svoje bogate pedagoške izkušnje in znanje kot upokojena učiteljica izkoriščaš za pomoč učencem.

Vem, da si sam navdušen športnik in tudi zelo dober pevec. Naša šola je na obeh področjih zelo uspešna. V vseh pevskih zborih prepeva ogromno število učencev, obisk njihovih koncertov je enkratno doživetje.
Res so pevski zbori ena izmed posebnosti naše šole. V treh zborih je v lanskem letu prepevalo več kot 160 pevcev, kar pomeni, da vsak tretji učenec poje. Učenci OPZ II so na državnem tekmovanju dosegli zlato priznanje, kar je zares odličen dosežek.
Petje ima pozitiven vpliv na telo in zdravje (krepi imunski sistem), nas sprošča, zmanjšuje stres in pomaga k boljšemu delovanju možganov. Ukvarjanje z glasbo povečuje tudi kognitivne sposobnosti in izboljšuje učni uspeh, podobno kot šport. Petje v zboru pozitivno vpliva na razvijanje medsebojnih odnosov, sodelovanje in komunikacijo. Ker se zavedamo teh pozitivnih učinkov pri vzgoji mladih, so pevski zbori ena izmed pomembnejših dejavnosti na naši šoli.

Spremljam tudi športne dosežke in tudi teh je vsako šolsko leto zelo veliko. Kaj bi povedal o vseh teh, zelo spodbudnih rečeh na šoli?
Prav preteklo šolsko leto je bilo zares izjemno tudi na športnem področju. Zasluge za to ima izjemna generacija športnic, ki so osvojile naslova državnih prvakinj v rokometu in nogometu. Gre pravzaprav za eno ekipo deklet, ki je tekmovala tako v rokometu kot v nogometu in obakrat zmagala. Uspešni smo bili tudi na drugih področjih (atletika, rokomet fantje, namizni tenis in šah). Naša šola je na natečaju za najbolj športno šolo zaradi izjemnih dosežkov na športnem in organizacijskem področju osvojila bronasto priznanje.

Ena od zelo zanimivih stvari na šoli je tudi srednješolska tržnica, na kateri srednje šole predstavijo svoje programe in delo na šoli učencem devetih razredov, pa tudi ostalim in njihovim staršem. Med temi, ki predstavljajo programe, so tudi mnogi naši nekdanji učenci in prav lepo jih je srečati tako uspešne in zadovoljne. V katere srednje šole pa se vpisujejo učenci naše šole po končanem devetem razredu?
Poklicna orientacija je pomembno področje dela šolske svetovalne službe, ki vključuje informiranje učencev in staršev, pomoč in svetovanje pri odločanju za srednješolske programe. Res je srednješolska tržnica, ki jo v tej obliki organizirano pripravljamo že vrsto let, zelo dobro sprejeta tako pri starših, učencih kot tudi pri srednjih šolah, ki rade prihajajo na našo šolo. Že več let tržnica ni namenjena le učencem devetega razreda, temveč tudi sedmega in osmega, saj vemo, da se poklicni interes pri mladostniku razvija v daljšem časovnem obdobju. Učenci devetega razreda so se letos vpisali v srednješolske programe, in sicer približno 25 % učencev v gimnazije, 50 % v srednje strokovne šole in 25 % v poklicne šole.

Kaj bi želel sporočiti za konec najinega pogovora?
Da svoje delo kljub veliki odgovornosti in včasih težkim obremenitvam opravljam z velikim veseljem in zavedanjem, da opravljam odgovorno in družbeno pomembno poslanstvo, skupaj s celotnim kolektivom šmarske šole in vrtca. Ponosen sem na svoje sodelavce, na učence in tudi starše, ki nam zaupajo in pomagajo, da lahko premagujemo izzive, ki jih narekuje sodobna družba. Brez njihove podpore in sodelovanja tudi mi ne bi bili tako uspešni. Hvala vsem!

Zahvaljujem se ti za prijeten pogovor. Tudi v prihodnje želim tebi in kolektivoma šole in vrtca uspešno delo z otroki, prijetno medsebojno sodelovanje in sodelovanje s starši oziroma krajem.

KLIŠE v novem šolskem in študijskem letu

Avtorica prispevka: Anamarija Kamin – KLIŠE

Podaljšajte članstvo v KLIŠE-ju ali postanite nov član in si s tem zagotovite številne ugodnosti.

Z oktobrom lahko tudi študenti postanete člani Kluba litijskih in šmarskih študentov. S tem si zagotovite ugodne načine preživljanja prostega časa, saj se KLIŠE-jevci vse leto trudimo za vas sestaviti pester program na kulturnem, športnem, izobraževalnem in zabavnem področju. Članstvo še naprej ostaja brezplačno, naš član pa postanete tako, da prinesete originalno potrdilo o študiju na KLIŠE v času uradnih ur vsak ponedeljek, sredo in petek med 17. in 20. uro.

Ne pozabite, da je za vse člane na voljo ugodna mesečna karta za fitnes Klepec in vadbo World Jumping, prav tako pričenjamo z novo ponudbo KLIŠE-jeve HIIT intenzivne vadbe in pilatesom. Med rednimi ugodnostmi tudi ostajajo inštrukcije za matematiko, angleščino, fiziko in kemijo. Študentska pisarna na KLIŠE-ju pa za člane med drugim še vedno nudi najcenejše fotokopiranje in printanje. Vse podrobnosti naše ponudbe so navedene tako na Facebooku kot tudi spletni strani. Tam boste tedensko obveščeni o vseh novih ponudbah in izzivih, prav tako tudi o splošnih pomembnih informacijah za študente in dijake. Naj bo novo študijsko in dijaško leto uspešno, a tudi zabavno.

Glasbena šola Bučar letos z novimi programi na OŠ Šmartno pri Litiji

Avtor prispevka: Simon Bučar

Glasbena šola Bučar, ki deluje od leta 2011 in vse od svojega začetka svoje programe izvaja tudi na Osnovni šoli Šmartno pri Litiji, bo tudi v tem šolskem letu izvajala glasbene programe na šmarski osnovni šoli. Poleg poučevanja diatonične harmonike in klasične, akustične ter električne kitare, kar so nudili do sedaj, bodo letos izvajali še program klavirja in električnih klaviatur, bas kitare, solo petja, bobnov, citer ter skupinske vaje in glasbeno teorijo. Programi se izvajajo enkrat tedensko, od meseca oktobra do zaključka šolskega leta. Za vpis in prijave lahko obiščete njihovo spletno stran www.bucar.info, na kateri najdete tudi vse ostale informacije o njihovem delovanju.

Odprta učna ura o našem velikem rojaku Hostniku

Avtorica prispevka: Magda Breznikar

Naš veliki rojak, jezikoslovec, humanist in pedagog Davorin Martin M. Hostnik bi bil gotovo zelo ponosen na šmarsko šolo, kjer so pripravili vsebinsko bogato prireditev, ki sodi v sklop odprte učne ure. Z njo so želeli počastiti Hostnikov pomemben delovni jubilej, 115-letnico izida njegovega Slovensko-ruskega slovarja s slovnico slovenskega jezika (Gorica, 1901). Razsežnosti tega Hostnikovega dela se še danes ne zavedamo dovolj. Več kot 80-milijonskemu ruskemu narodu je omogočil spoznati jezik komaj 2-milijonskega naroda; še več, v tem prvem slovensko-ruskem slovarju je ruskemu bralcu predstavil tudi vsa pomembnejša slovenska mesta in kraje: Ljubljano, Maribor, Bled, Bohinj, Triglav, Ljutomer, Haloze itd.

O izidu omenjenega slovarja je v Ljubljanskem zvonu Anton Aškerc zapisal: »Pred par leti je izdal gospod prof. Hostnik rusko-slovenski slovar in rusko slovnico za Slovence, pričujoča knjiga pa je namenjena Rusom, ki se hočejo učiti našega jezika. Gospod Hostnik je sestavil slovar in slovnico s svojstveno si marljivostjo.« Za Slovnico slovenskega jezika je prejel celo nagrado Ruske akademije znanosti, kar ga je zelo presenetilo in razveselilo. O tem je v pismu ruskemu akademiku zapisal: »Da mi je bila prisojena nagrada Akademije znanosti, je najbolj razveseljiv trenutek v mojem življenju, novica o tem me je ganila v dno srca. Bolje ni mogla biti ocenjena moja ljubezen do slovanskega jezikoslovja.«

Povabilu na odprto učno uro o Hostniku se je odzval podpredsednik Društva Slovenija - Rusija Igor Furlan z ženo.

Vodja projekta in mentorica te poučne odprte učne ure je bila Danica Sedevčič, sodelovali so še: zborovodkinja Selma Gradišek s pevsko skupino 5. a, Kaja Tomažič in Samo Vidic, 9. a, Oksana Juvan in Taja Juvan, Violeta Vlad, 5. a, učenci 7. a in b ter Magda Breznikar, ki je ob tej priložnosti šoli poklonila plakate, ki jih je izdelala pred natanko petimi leti za razstavo na gradu Bogenšperk, z naslovom Utrinki iz žlahtnega Hostnikovega opusa. Razstavo si je s profesorji šmarske šole (Danico Sedevčič, Katarino Kragelj, Simono Kovač, Simono Podlogar in Majo Pavlin) prišlo ogledat tudi 62 učencev 9. a, b in c razreda. Hvala vodstvu šole in profesorjem, ki učencem na zanimiv in poučen način predstavljate dragocene osebnosti in utrinke iz bogate šmarske zgodovine.

S harmoniko ob Kolpi

Avtor prispevka: Simon Bučar

Zadnji vikend v avgustu je bila Bela krajina – dežela belih brez, doline reke Kolpe in dobrosrčnih ljudi – v znamenju diatoničnih harmonik. Glasbeno društvo Bučar, pod vodstvom Simona Bučarja, je po projektih S harmoniko na Triglav, S harmoniko po slovenski obali in S harmoniko skozi Postojnsko jamo pripravilo svoj četrti projekt S harmoniko ob Kolpi.

Glas slovenskega ljudskega instrumenta je odmeval v dolini zelene lepotice, najčistejše reke v Sloveniji, ki meji s sosednjo Hrvaško. Udeleženci pohoda so pot začeli v soboto, 27. 8. 2016, v Črnomlju, v vasi Zilje. S preigravanjem narodnih pesmi in veselim druženjem so se po približno treh urah hoje ustavili na domačiji Šokčev dvor, kjer so se jim pridružili Preloški muzikantje in tamburaši KUD Božo Račič iz Adlešičev. Pozdravila jih je tudi županja občine Črnomelj, gospa Mojca Čemas Stjepanovič. Po manjšem koncertu so pot s harmonikami nadaljevali ob Kolpi, kjer so razveselili marsikaterega mimoidočega. V kampu Stari pod v Adlešičih so se muzikantje z vodnimi rafti podali proti Krasincu. Sobotni dan so zaključili s preigravanjem pesmi in odličnim vzdušjem v kampu Krasinec, kjer so si udeleženci nabrali navdih in energijo, da premagajo zastavljen cilj. Nedeljsko jutro ob Kolpi je bilo ovito v meglico, a to za harmonikarje Glasbene šole Bučar ni predstavljalo ovire. Že od ranih jutranjih ur so sprehod obogatili si pesmimi, od Krasinca pa vse do Metlike. Na grajskem dvorišču so jih pričakali domačini in prisluhnili zanimivemu kulturnemu programu, v katerem so poleg Orkestra harmonikarjev Bučar nastopili še Mestna godba Metlika, Viviana Kukar in Katja Jakljevič. Dobrodošlico jim je v imenu občine Metlika zaželel gospod Jože Nemanič. Pohodniki so se za konec podali po belokranjskih poteh, ki se vijejo mimo žitnih polj in vinorodnih gričev. Na turistični kmetiji Jakljevič so v čast diatonični harmoniki zaigrali legendarno Metliško črnino in z njo še nazdravili.

Foto: Pinki

Sprejem prvošolcev

Avtorica prispevka: Bernarda Kralj

Četrtek, 1. septembra, je bil za 71 prvošolcev matične šole in podružničnih šol slovesen dan. Postali so učenci OŠ Šmartno in njenih podružnic.

V športni dvorani Pungrt sta prvošolce in njihove starše nagovorila g. ravnatelj Albert Pavli in podžupan Občine, g. Peter Avbelj. Poudarila sta pomembnost pridobivanja znanja v šoli in skrb za varnost na poti v šolo in iz nje. Sledila je zanimiva in poučna igrica Prvič v šolo, nato pa so učiteljice svoje učence odpeljale v učilnice, kjer so se odžejali in posladkali ter počakali svoje starše. Poslovili smo se veseli in v pričakovanju naslednjega šolskega dne.

Avtoservis Povše, Anže Povše s.p.
Poslovno obrtna cona
Usnjarska cesta 18,
1275 Šmartno pri Litiji

Kontakt servis:
041/420-288 Simon,
051-866-476 Anže,
anze.povse@gmail.com

Kontakt zavarovanja:
040-465-523 Vanja,
vanja@zon-agencija.si

Strankam nudimo:
- servis in popravilo vozil
- prodaja novih in rabljenih nadomestnih delov
- avtooptika
- vulkanizerstvo
- priprava vozila za tehnični pregled
- čiščenje vozil
- zavarovanja

Avtoservis Povše, Anže Povše s.p.
Delovni čas od 8.00-12.00 in od 13.00-17.00

motrio
Rešitev za vse znamke

Novice iz šole

Avtorica prispevka: Vanja Adamlje

Letos je šolski prag prestopilo 71 prvošolcev na matični in podružničnih šolah.

V prvi polovici sončnega septembra so učenci vseh razredov matične šole že imeli športni dan, jesenski pohod. Prvošolci so se odpravili po Luštni poti, četrtošolci so se z avtobusom odpeljali do Razbor, od tam pa peš do Primskovega, petošolci so odšli na Roje, Sv. Večer in čez Grmače v Šmartno, učenci šestega, osmega in devetega razreda pa so se sami odločili, kam jih bo vodila pot. Izbirali so lahko med Tromejo, Tamarjem, Belopeškimi jezeri ali okolico Šmartnega.

V skrbi za varnost otrok v prometu je Občina Šmartno omogočila izvedbo programa Kolesarčki za učence 1. in 2. razreda. Izvajalci programa so na šolskem igrišču pripravili prometni poligon, na katerem so se učenci preizkusili v vožnji z avtomobilčki. Učili so se pravilno prečkati cesto in spoznavali osnovna prometna pravila. Policist in policistka s policijske postaje Litija sta z njimi prehodila del šolske poti in jih opozorila na nevarnosti na njej.

Sedmošolci so na tehniškem dnevu obiskali komunalno podjetje v Litiji, kjer so jim razložili vse o zbiranju in predelavi odpadkov, nato pa so v šoli izdelali obesek iz granulata.

17. september, dan zlatih knjig, je v slovenskih osnovnih šolah uradni začetek branja za bralno značko. Ob tem dnevu je Društvo Bralna značka Slovenije ob pomoči Javne agencije za knjigo in trgovine Hofer vsem slovenskim prvošolcem poklonilo knjigo Leopolda Suhodolčana z ilustracijami Marijana Mančka, **7 nagajivih.** Prvošolce matične šole in vseh treh podružnic je obiskala šolska knjižničarka, se z njimi pogovorila o knjigah in branju, jim povedala pravljico in predstavila darilno slikanico.

Devetošolci so na ekskurziji spoznavali Posočje, njegovo geografsko lego in zgodovino.

Na tehniški dan v Ljubljano so se odpeljali vsi učenci od šestega do devetega razreda. V Cankarjevem domu so si ogledali razstavo Muzeja Nikole Tesle, ki je posvečena 160-letnici rojstva tega velikega izumitelja.

V šolskem letu 2015/16 je naša šola sodelovala na nagradnem natečaju za najbolj športno šolo in zaradi izjemnih dosežkov na športnem in organizacijskem področju osvojila bronasto priznanje ter nagrado v višini 200 EUR. Slavnostna podelitev priznanja je bila v torek, 20. septembra, v prostorih Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport.

V torek, 21. septembra, je šola pridobila nov šolski kombi. Investicija nakupa kombija je znašala 23.000 EUR. Dve tretjini sredstev je zagotovila občina, preostanek pa šola iz lastnih sredstev. Kombi bomo uporabljali za izredne prevoze učencev (tekmovanje, dnevi dejavnosti, nastopi in podobno).

Zaradi razvejanega in kakovostnega kulturnega udejstvovanja v zadnjih treh letih si je naša šola letos pridobila častni naziv Kulturna šola. Šola je priznanje prejela na slovesnosti, ki je bila 22. septembra v Žalcu. V času poletnih počitnic je podjetje Lesokras izvedlo rekonstrukcijo strehe na podružnični šoli Velika Kostrevnica. Z deli so pričeli v mesecu juliju, končali pa v mesecu avgustu. Odstranili so salonitne azbestne plošče in jih odpeljali na pooblaščeno deponijo, obnovili ostrešje, izolirali podstrešje, naredili toplotni most, zamenjali žlebove, strelovod in streho prekrili z novo kritino.

V avgustu in septembru so tudi na podružnici Štangarske Poljane potekala obsežna dela. V sanitarijah je bil na novo napeljan vodovod, položene nove talne in stenske ploščice, nameščena nova sanitarna oprema, nove predelne stene, radiatorji. Garažni prostor je bil preurejen v kabinet, v katerem bo mogoče izvajati dejavnosti z manjšimi skupinami učencev. V kuhinji so bile zamenjane vodovodna napeljava, talne in stenske ploščice ter sanitarna oprema, nameščeno je bilo novo kuhinjsko pohištvo. Na novo je bila urejena kanalizacija – razpadajoče betonske cevi so nadomestile cevi iz sodobnejših materialov.

V vsakem vrtu ali na polju arcnija raste

Avtorica prispevka: Jožica Bajc Pivec

V naših krajih pa tudi po širši Sloveniji je tradicija, da ima vsaka hiša vsaj majhen vrtiček. Na njem se najdejo raznovrstna zelenjava, začimbe, dišavnice in tudi zdravilne rastline. Vsakdo pozna vsaj par zdravilnih zelišč in njihovo uporabo, manj znane pa so zdravilne moči nekaterih poljščin in zelenjave. Ker so večinoma pri roki skozi celo leto, je prav, da spoznamo še to plat njihove uporabe.

Krompir

Krompir je poljščina, ki jo je v naše kraje pripeljala Marija Terezija in tako končala obdobje hude lakote na Kranjskem. Vsi ga poznamo v neštetih kulinaričnih oblikah. V zdravilne namene uporabljamo sveže ali kuhane gomolje, njegovi zeleni deli – listi, kalčki, stebla, plodovi in tudi zeleni gomolji pa so strupeni. Gomolj krompirja vsebuje največ škroba, vitamine skupine B, vitamin C, beljakovine, lipide, maščobno olje, minerale, fosfor, železo, baker, žveplo in mangan. Surov gomolj vsebuje tudi manjše količine strupenega alkaloida solanina, ki ga toplotna obdelava uniči.

Svež krompirjev sok: Zdrav krompir tanko olupimo in ga na drobno naribamo. Skozi čisto krpo iztisnemo sok, iz enega gomolja dobimo približno eno jedilno žlico soka. Razredčenega s kamiličnim čajem pijemo zjutraj na tešče pri ulkusni bolezni. Pomaga tudi pri vnetju želodčne sluznice, ker ima lužnate vsebine, veže želodčno kislino ter celi razjede na želodcu. Kura lahko traja 4 do 5 tednov.

Na dan lahko popijemo do 3 dl svežega krompirjevega soka, ki ga razdelimo na 4 do 5 obrokov. Ta sok nase veže sečno kislino, zato ga uporabljamo pri razstrupljanju telesa, revmatskih obolenjih, putiki, shujševalnih dietah.

Napitek s svežim krompirjevim sokom: Skuhamo skodelico čaja tavžentrože in mu dodamo žlico sveže pripravljenega soka surovega krompirja. Pomaga pri zgagi, pomirja razdražen želodec.

Kuhan krompir: Uživanje v oblicah, brez dodatkov, spodbuja delovanje prebave, blaži krče v trebuhu in preprečuje zapeko.

Korenje

Ni ga vrtička, kjer ne bi bil posejan rdeč korenček. Brez njega si skoraj ne znam predstavljati zdrave kuhinje. Poznamo več vrst korena, od belega, rumenega do rdečega. Prav vsi vsebujejo zdravilne učinkovine, vendar v različnih količinah. Korenje vsebuje veliko karotinoidov, iz katerih v telesu nastaja vitamin A. Poleg tega ima še rastlinske hormone, flavonoide, sladkorje, vitamine skupine B in E, eterično olje, rudninske soli kalija, kalcija, fosforja in železa. V zdravilne namene uporabljamo koren in seme. Seme vsebuje več flavonoidov in maščobnih eteričnih olj.

Korenje – korenina

Sveže surovo korenje: Redno uživanje preprečuje zapeko in gnilobne procese v črevesju.

Svež korenčkov sok: Pomaga pri odpravljanju zgage in zmanjševanju želodčne kisline. Priporočljiv je pri želodčno-črevesnih obolenjih, pri oteklih jetrih in zlatenici, pri premagovanju težav z ledvičnimi kamni in peskom. Sveži sok korenčka deluje kot tonik, ki poživlja krvni obtok, redči žolč, čisti jetra, uravnava prenizek krvni tlak.

Dr. Max Gerson pri svojem zdravljenju priporoča, da si pripravljamo vedno svež sok, ki ga popijemo takoj po sočenju. Trdi namreč, da pomembni encimi v sveže pripravljenem soku preživijo le kakšnih 20 minut. Po tem času sok nima več zdravilne moči živih encimov.

V ljudskem zdravilstvu priporočajo pitje ¼ litra svežega soka na dan, kar pomaga proti slabovidnosti, motnjah v rasti, slabokrvnosti, pri presnovnih težavah.

Vendar s pitjem soka rdečega korenčka ne smemo pretiravati, sicer se nam lahko koža obarva rahlo oranžno.

Nariban korenček z medom: Na drobno naribanemu korenčku dodamo enako količino kostanjevega medu. Dobro premešamo in uživamo 1 jedilno žlico pol ure pred jedjo. Pripravek hranimo v hladilniku.

Seme korenja

Čaj iz semen: Ker pospešuje izločanje vode, pomaga pri protinu, vodenici, ledvičnih kamnih. V skodelico (2,5 dl) mrzle vode damo veliko žlico semen in segrejemo do vretja, odstavimo in pokrito pustimo, da se pripravek popolnoma ohladi. Odcedimo in pijemo večkrat na dan po požirkih.

Zelje

Iz divjega zelja, ki raste v obmorskih predelih, se je razvila dobro znana kulturna rastlina, ki se že stoletja na nešteto načinov uporablja v prehrani. Prav tako dolgo je znana uporaba zelja v ljudskem zdravilstvu. Vsebuje ogljikove hidrate, smole, maščobe, beljakovine, veliko vitaminov, žveplo in rudninske soli. Zdravilne snovi delujejo kompleksno za zdravje sluznice prebavil, predvsem želodca, pa tudi dvanajsternika in črevesja. Pomaga pri težavah z zaprtjem ali drisko. Uživanje koristi zlasti ob razsajanju nalezljivih bolezni. Priporočljivo je, da zelje čim manj prekuhavamo, saj s tem uničimo veliko večino zdravilnih učinkovin. Z uživanjem svežega sladkega ali kislega zelja dobimo največ, kar nam zelje lahko da.

Sveže zelje

Sok iz svežega zelja: Dobimo ga s sokovnikom. Koristen je pri težavah z jetri in žolčnikom. Pijemo 1 veliko žlico vsaki dve uri. Ob tem sicer lahko pride do stranskih pojavov, kot je napihovanje.

Čaj iz svežega zelja: Štiri večje zeljne liste drobno sesekljamo in jih poparimo s pol litra vrele vode. Pokrijemo in pustimo, da se nekoliko ohladi. Precedimo in čez dan popijemo do 3 skodelice tega čaja. Uporabljamo ga za grgranje pri vnetem grlu, izgubi glasu ali angini. Z dodatkom 1 žlice medu si pomagamo pri vnetih pljučnih mehurčkih, hudem kašlju in celo pljučnici.

Obloge iz svežega zelja: Sveže zeljne liste potolčemo ali povaljamo z valjarjem, lahko jih tudi polikamo skozi krpo, in z njimi obložimo razne udarnine, pike žuželk, boleče noge, krčne žile. List položimo na prizadeto mesto in povijemo s povoji. To delamo zjutraj in zvečer. Čiste zmehčane liste lahko polagamo tudi na opekline in manjše rane, kožne razjede, čire. Menjamo jih vsakih nekaj ur.

Kislo zelje

Sok kislega zelja: Pomaga pri presnovnih boleznih, zlasti revmatičnih težavah, pri boleznih žolčnega mehurja in pri boleznih jeter. Ker vsebuje mlečno kislino, preprečuje nepravilno prebavo, pospešuje izločanje blata, odpravlja spahovanje.

Tudi uživanje surovega kislega zelja ugodno deluje na prebavne težave, saj bakterije mlečne kisline, ki jih vsebuje, preprečujejo gnilobne procese in pospešujejo prebavo.

Opozorilo: Vedno za vse pripravke uporabljamo neškropljene rastline. Le tako bomo zagotovili njihovo zdravilno uporabo.

Tudi navadni kmetijski pridelki v sebi skrivajo marsikatero zdravilno moč. Z njimi si lahko pomagamo pri krepitvi zdravja in odpravljanju manjših težav, ne morejo pa nadomestiti posveta z zdravnikom. Zato se ob zdravstvenih težavah, ki se ponavljajo in jim sami nismo kos, le odpravimo na obisk k zdravniku in upoštevajmo njegove nasvete.

Navadna plahtica ali planinska resa (Alchemilla vulgaris)

Avtor prispevka: Janez Končina Javorski

Plahtica pomaga pri lajšanju vseh ženskih bolezni. Plahtica torej lajša težave, ki pestijo ženski svet, pa bile to najstnice, mlade ženske ali ženske v zrelih letih, tiste v meni ali pa one, ki imajo kakšen kilogram preveč.

Plahtica je prelepa rastlina, ki nam po starem prepričanju alkimistov iz svojih nazobčanih listov in jutranje rose pripravlja čarobno pomlajevalno kopel za obraz. Čarobne kapljice se bleščijo kot biseri in so razporejene po listu. Plahtica ima nazobčane, nagubane in lijaku podobne liste. Na vrhu stebelc so rumenkasto zeleni cvetovi, ki tvorijo češuljasta socvetja. Drugače pa je plahtica izjemno zdravilna rastlina, ki nam koristi pri mnogih težavah.

Plahtica z gabezom

Ljudsko zdravilstvo jo ceni kot krepčilo, pospešilo za izločanje seča, za zdravljenje slabokrvnosti, ateroskleroze, revmatizma, protina, kapi in sladkorne bolezni.

S čajem lahko izmivamo vnete oči in ga grgramo pri vnetem grlu ter ob vnetju ustne sluznice. Kot adstringens (sredstvo za krčenje in krepitev tkiv) ustavlja krvavitev, to pa je prva stopnja pri celjenju ran, itd.

Skupaj s plešcem ustavlja sušenje mišic (atrofiji), pomaga pri drugih težkih mišičnih obolenjih, celo pri multipli sklerozi.

Leta 1986 so odkrili, da plahtica preprečuje propad kožnega prožnega in veznega tkiva, zato jo uporabljamo za odpravljanje strij. Zavira tudi staranje kože.

Plahtica je tipična predstavnica rastline, pri kateri prevladujejo čreslovine in grenke snovi. Kot takšna je prvovrstno zdravilo za vse ženske bolezni: pomaga pri belem toku, premočni menstruaciji, težavah v trebuhu in lajša meno. Nosečnice naj bi jo redno uživale, saj lajša porod in ugodno vpliva na novorojenčka. Navadna plahtica pomaga pri predmenstrualnem sindromu (PMS), saj ureja menstrualni ciklus z blagim hormonskim delovanjem in krči krvne žilice ter tkivo.

Počasi, počasi ginekologi spoznavajo zdravilnost navadne plahtice, zato jo najbolj ozaveščeni priporočajo pri vseh hormonskih težavah žensk.

Preizkušeno pomaga pri hitrejši zanositvi, pri ženskah s hormonskimi težavami.

V sekciji za zelišča pri ŠD Javor plahtico ponujamo v tinkturi iz navadne plahtice, v kateri je koncentracija zdravilnih učinkov največja, in kot sestavino čaja za ženske, po receptih Janeza Javorskega iz EKO kmetije Pr Nejc.

Navadna plahtica

Šmarski tamburaši pričeli sezono z nastopom v Makedoniji

Avtorica prispevka: Aleksandra Bratun, podpredsednica društva

Na podlagi uspešnega dela v zadnjih sezonah in doseženih zlatih priznanjih na državnem nivoju smo prejeli povabilo za sodelovanje na mednarodnem festivalu tamburaških orkestrov v Kumanovem v Makedoniji.

Nastop na tako pomembnem festivalu je bilo za nas veliko priznanje in hkrati nagrada za naše vztrajno delo. Povabilo na festival v Makedonijo je tudi rezultat dolgoletnega sodelovanja Razvojnega centra Srca Slovenije, s sedežem v Litiji, s tamkajšnjo razvojno agencijo.

V petek, 26. avgusta, smo se z avtobusom v zgodnjih jutranjih urah odpravili na pot. Z vmesnimi postanki smo na cilj prispeli v večernih urah in na festivalu poslušali ostale nastopajoče orkestre iz različnih držav. V soboto je najprej sledil ogled Skopja, kjer smo si ogledali številne kulturne znamenitosti in začutili utrip mesta. Po vrnitvi smo opravili dvourno vajo in se ob šestih odpravili na tonsko vajo na prizorišče festivala. Številnemu občinstvu smo se predstavili šele pozno zvečer, pred tem pa smo zopet imeli priložnost poslušati ostale gostujoče skupine na festivalu. Po končanem dogodku je sledila vožnja v hotel in pozna večerja. V nedeljo nas je prav tako kot v soboto že ob osmih pričakal hotelski zajtrk, nato pa smo se podali na devetnajst ur dolgo pot nazaj v Šmartno.

Prvi skupni piknik

Avtorji prispevka: Alenka Rozina (javna dela – družabništvo in spremljanje) in stanovalci enote Nagelj

Na dan pred malo mašo, 7. septembra, smo v matičnem Domu Tisje, v Črnem Potoku, priredili prvi skupni piknik stanovalcev Doma Tisje in enote Litija.

Piknika se je udeležilo več kot 100 stanovalcev in nekaj njihovih svojcev, ki so vedno dobrodošli. Piknik smo pripravili v čudovitem zelenem parku pred domom. Kljub začetnemu muhastemu vremenu se je razjasnilo in pokukalo je sonce ter nas prav prijetno ogrelo. Direktorica doma, gospa Vida Lukač, je pozdravila vse prisotne s stiskom roke in jim zaželela dobrodošlico.
Kuhar Matevž je s svojo ekipo pripravil odličen piknik – kosilo. Iskrena hvala kuharju Matevžu in vsem, ki ste pomagali, da smo lahko uživali.

Piknik smo popestrili s pehtranovo potico in medenjaki, ki smo jih spekli v gospodinjski skupini v enoti Nagelj. S harmoniko in petjem nas je vedril prostovoljec, gospod Vili Lušina. Prijetna glasba nam je odprla srca, oglasilo se je petje, hkrati pa smo nekateri tudi zaplesali. Pod strokovnim vodstvom delovne terapevtke gospe Renate Ozimek so si gosti z zanimanjem ogledali naš dom z okolico. Navdušeni so bili nad domačnostjo in toplino doma, čudovito naravo ter našim zeliščnim vrtom.

Prijetno druženje je kot satovje medu, sladko za dušo in zdravo za telo. Vse to so potrjevale vesele oči prisotnih na pikniku in njihovi nasmejani obrazi. Razšli smo se veseli in zadovoljni, z željo po ponovnem snidenju.

Odzivi stanovalcev

»Ja, najboljši piknik do sedaj«

»Fajn je bilo. Dobro bi bilo ponovit.«

»Ja, kdaj pa bo spet piknik, da mojega prijatelja pripeljejo«

Razpis za oskrbovana najemna stanovanja v Litiji

Avtor prispevka: Sašo Bertalanič

Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja d. o. o. ima v lasti 288 oskrbovanih najemnih stanovanj v štirinajstih krajih po Sloveniji.

Prvi objekt je bil zgrajen leta 2001 v Logatcu. Od 24. 9. do 24. 10. 2016 je odprt razpis za najem 17 oskrbovanih najemnih stanovanj v Medgeneracijskem središču Šmelc, na Ljubljanski cesti 3 v Litiji. Lokacija je primerna za starejše, v bližini so trgovine, železniška in avtobusna postaja ter ostale storitve (kavarna, banka, frizer, dom za starejše …). Stanovanja so namenjena osebam, starejšim od 65 let, ki jim zdravstveno stanje omogoča samostojno bivanje.

Oskrbovana stanovanja so velikosti 31–46 m² v 1., 2. in 3. nadstropju objekta, so arhitekturno prilagojena gibalno oviranim osebam (dvigalo, držala, širši prehodi …) in primerna za bivanje ene ali dveh oseb. Opremljeni sta kuhinja (leseni del, hladilnik z zamrzovalnikom, električna kuhalna plošča) in kopalnica (arhitekturno prilagojena, s prho in držali). V objektu je skupni prostor za druženje stanovalcev. Stanovalci bodo imeli možnost uporabe storitev oskrbnika (Dom Tisje), ki ima svojo enoto v stavbi. Za stanovalce bo na voljo 17 parkirnih mest, od tega 3 za invalide. Najemnina bo znašala od 190 do 280 evrov mesečno. Poleg najemnine se plačujejo obratovalni in ostali stroški. Stanovanja bodo vseljiva predvidoma decembra 2016. Vabimo vas, da se seznanite z razpisnimi pogoji in oddate svojo prijavo.

Informacije in dokumenti za prijavo:
Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja d. o. o., Mala ulica 5, 1000 Ljubljana, 01 300 88 11, info@ns-piz.si, www.ns-piz.si.

UTRIP SRCA SLOVENIJE
WWW.SRCE-SLOVENIJE.SI

LAS Srce Slovenije je objavila prvi javni poziv za sofinanciranje projektov v letu 2016

Lokalna akcijska skupina (LAS) Srce Slovenije je na spletni strani www.las-srceslovenije.si objavila javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja na območju občin Dol pri Ljubljani, Kamnik, Litija, Lukovica, Moravče in Šmartno pri Litiji v letu 2016. **Rok za oddajo vlog,** ki so predmet javnega poziva, je **4. 11. 2016.**

Namen javnega poziva je izbor operacij (projektov), katerih rezultati prispevajo k uresničevanju Strategije lokalnega razvoja na območju občin Dol pri Ljubljani, Kamnik, Litija, Lukovica, Moravče in Šmartno pri Litiji v letu 2016, in sofinanciranje njihovih stroškov. Javni poziv se izvaja kot podpora za izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in znotraj tega v okviru podukrepa Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost. Sredstva za sofinanciranje je LAS dodelilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. **Okvirna višina razpoložljivih sredstev** za sofinanciranje **znaša 525.000 evrov. Delež sofinanciranja** upravičenih stroškov za operacije **znaša 65 %.** Upravičeni stroški za izvedbo operacij so stroški, nastali po izdaji odločbe, s katero Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja odobri izvajanje predlagane operacije.

Predloge operacij je potrebno poslati skupaj z vlogo na javni poziv priporočeno po pošti na naslov Razvojni center Srca Slovenije, d. o. o., Kidričeva cesta 1, 1270 Litija, do 4. 11. 2016 ali osebno dostaviti v pisarno vodilnega partnerja na naslovu Razvojni center Srca Slovenije, d. o. o., Kidričeva cesta 1, 1270 Litija, do 4. 11. 2016, do 12:00 ure.

Informacije o javnem pozivu lahko pridobite po elektronski pošti: las@razvoj.si, po telefonu na telefonski številki 01 896 27 10, vsak delovnik od 9.00 do 13.00. Odgovori bodo objavljeni na spletni strani www.las-srceslovenije.si v rubriki Javni pozivi. Informacije bodo možne do 2. 11. 2016.

Delegacija Zvona na proslavi 170. obletnice zborovskega petja TYL v Kutni Hori

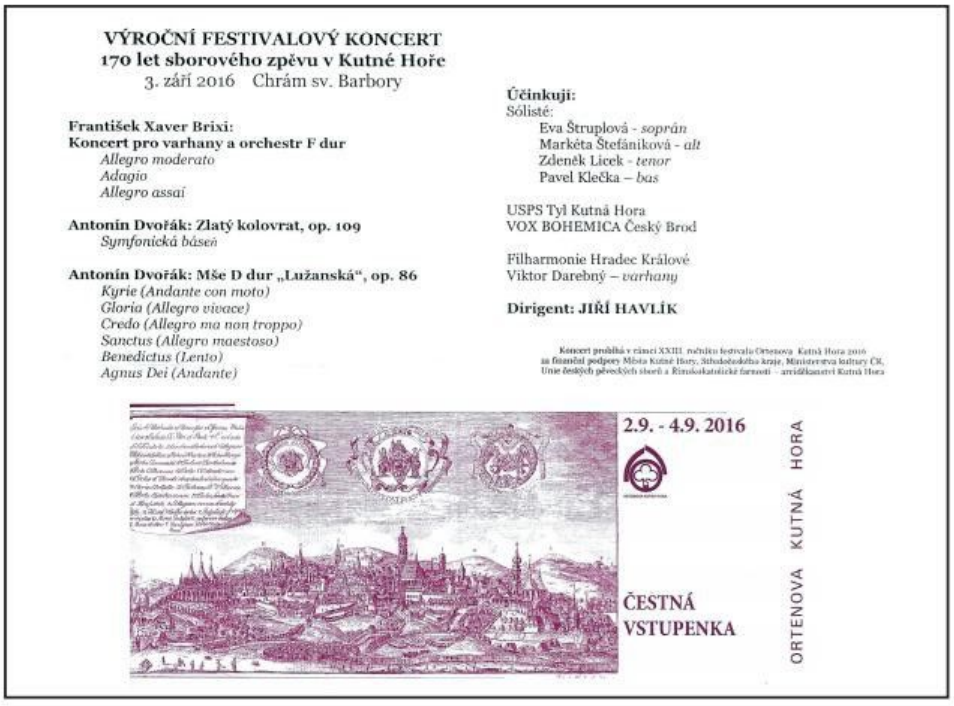
Avtor prispevka: Milan Klančnik, predsednik PD Zvon

Po posebnem vabilu našega prijateljskega zbora TYL iz Kutne Hore se je 7-članska delegacija 3. septembra udeležila proslave 170. obletnice delovanja zbora.

Ob prihodu v Kutno Horo nas je sprejela, pogostila in namestila njihova predsednica, gospa Zdenka Malkova. Po krajšem ogledu nam znanih znamenitosti kraja pa smo se pripravili na večerni slavnostni koncert v veličastni cerkvi sv. Barbare ob 19. uri. Podelili so nam častne vstopnice in nas pospremili na za nas rezervirano klop v ospredju, takoj za nastopajočimi. Slavnostni koncert je bil sestavljen iz treh delov – najprej je bil koncert za orgle v F-duru, potem je v ospredju – prezbiteriju – nastopil orkester Filharmonije Hradec Kralove s skladbo Antonina Dvoržaka Zlati kolovrat, opus 109 – simfonična basen, tretji, najveličastnejši del pa je bil nastop TYL-a, v sodelovanju z zborom VOX Bohemika iz Češkega Broda – skupaj preko 100 pevcev in ob spremljavi simfoničnega orkestra so odpeli mašo Antonina Dvoržaka v D-duru Lužanska, opus – 86, skupaj s solisti sopranom, altom, basistom in tenoristom – g. Zdenkom Licekom, ki je zborovodja TYL-a. Po koncertu smo bili skupaj s predstavniki TYL-a povabljeni na banket v Mestno hišo Kutne Hore, kjer so nas bogato pogostili.

Po banketu smo po mojem krajšem nagovoru v češčini Tylevcem podelili naše darilo in skupaj z njimi odšli v prijetno pivnico; na kraju prijetnega druženja pa so nas peljali v njihovo učilnico na glasbeni šoli, kjer smo ob klavirski spremljavi g. Zdenka Liceka skupaj peli in se veselili do zgodnjih ur.

V nedeljo, 4. 9., smo se udeležili sv. maše v cerkvi sv. Jakoba skupaj z nekaterimi prijatelji iz TYL-a, med njimi go. Zdenko Malkovo, go. Jarko – gostiteljico Medvedov – in go. Choutek, ki nam je pozneje pokazala svoj muzej čokolade. Po maši pa nas je pred cerkev prišel pozdravit njihov g. dekan, Jan Uhlir, in nas bogoslovil za srečno vrnitev domov. Po ogledu muzeja čokolade so nas gospe gostiteljice odpeljale do razglednega stolpa nad Kutno Horo, kjer smo se po krajšem druženju poslovili z željami in zagotovili, da se zopet sestanemo na skupnih nastopih. Težko je z besedami opisati, kako prisrčno in lepo so nas sprejeli in gostili v Kutni Hori, zato bo to ostalo v našem trajnem spominu.

Programski list

Novice iz MDI Litija - Šmartno

Utrinki letovanja

Konec avgusta smo se izpred železniške postaje v Litiji z avtobusom odpeljali na 7-dnevno letovanje v Karlobag, v hotel Zagreb, tokrat prvič z agencijo 4EVER-LIFENET.

Dva avtobusa in kombi sta 110 udeležencev pripeljala neposredno do hotela. Karlobag se nahaja v Ličko-senjski županiji, ob magistralni cesti Reka - Dubrovnik.

Avtobus je ostal z nami v Karlobagu in nam je bil na voljo za različne izlete. Ogledali smo si:

Pag, ki je znan predvsem po paškem siru, ki je prava poslastica. Prav tako se že stoletja ohranja paška čipka, saj je vsak izdelek unikat zase. Na Pag smo se odpeljali iz pristanišča v Karlobagu, najbolj pogumni pa so imeli možnost vožnje s skuterjem.

Zadar je pristaniško mesto v severni Dalmaciji, glavno mesto Zadarske županije in sedež rimokatoliške nadškofije. Dve mestni napravi – morske orgle in pozdrav soncu – ki sta postali simbol mesta Zadra, se nahajata na samem vrhu zadrskega arhipelaga. Obe napravi poskušata prikazati komunikacijo z naravo; orgle se nahajajo v morju in pod vplivom morja oddajajo posebno melodijo, pozdrav soncu pa v nepozabnem sončnem zahodu spreminja barve in ustvarja izrazito igro svetlobe.

Na Rab smo se podali iz pristanišča v Stinici. Najprej smo si ogledali koncentracijsko taborišče iz 2. svetovne vojne. Ustanovila ga je italijanska fašistična oblast leta 1942, v bližini otoškega kraja Kampor, razpuščen pa je bil ob kapitulaciji Italije, septembra 1943. Večina internirancev je bila Slovencev, kar je razvidno iz nagrobnih označb na pokopališču. Sledil je še ogled starega mestnega jedra in marine na Rabu.

Naslednji dan je sledil še ogled rojstne hiše Nikole Tesla, ki je bil eden izmed najbolj znanih znanstvenikov in izumiteljev 20. stoletja, v vasi Smiljan, šest kilometrov oddaljeni od Gospića. Spominski center združuje znanost, umetnost in turizem ter predstavlja Teslove izume, ki so spremenili tok svetovne zgodovine in tehnike zlasti na področju elektronike.

Dejavnost Društva se tudi pri organizaciji letovanj kaže kot zanimiva tako članom kot tudi drugim udeležencem. To dokazuje tudi letovanje, na katerem je z nami že štirinajstič zapored letovalo kar 160 udeležencev, 50 junija na Dugem otoku in 110 avgusta v Karlobagu.

Mojca Bajc

Medobčinsko društvo invalidov sedaj tudi socialno podjetje

V MDI Litija - Šmartno zadnjih nekaj let razmišljamo, kako zagotoviti zadostna sredstva za stroške delovanja Društva. Društvo sicer temelji na prostovoljstvu, vendar se nekaterim stroškom z volonterstvom ne moremo izogniti. Za izvajanje zahtevnih opravil na strokovnem, finančnem in administrativnem področju, ki jih od nas terja država oz. njene institucije, moramo najeti strokovni kader, kar pa je v okviru prostovoljstva nemogoče.

Ugotovili smo, da kljub velikemu razumevanju in pomoči Občine Litija, sedanji način delovanja ni samovzdržen. Pri iskanju dodatnih virov sredstev smo razmišljali o socialnem podjetju, invalidskem podjetju, evropskih projektih in drugih možnostih. Po dolgih in tehtnih razmislekih in preučevanju smo se odločili da pod »streho« Društva ustanovimo socialno podjetje.

Razlogi za to odločitev, ki pomeni posebnost v Sloveniji, so bili naslednji: ohranitev delovanja Društva na dosedanji ravni in v dosedanjem obsegu, prostorske možnosti in kader, ki ga bomo iskali med več kot 600 invalidi in skoraj 300 podpornimi člani.

Na upravni enoti v Litiji smo že pridobili status, jesen pa bo namenjena iskanju storitev, ki jih bomo opravljali na trgu. Pridobljen status socialnega podjetja nam je omogočil, da smo na razpisu pri pristojnem ministrstvu že kandidirali za sredstva, ki pomenijo pomoč pri prvih korakih obratovanja.

Socialno podjetje bo opravljajo naslednje dejavnosti oz. storitve:

- urejanje okolja: košnja zelenic, urejanje (obrezovanje) dreves in grmovnic, cvetličnih nasadov, urejanje spomenikov …,
- čiščenje javnih površin: parkov, parkirišč, funkcionalnih zemljišč ob objektih …,
- čiščenje zgradb in stanovanjskih blokov (šole, zavodi, poslovni prostori ipd.),
- čiščenje in vzdrževanje prometnih znakov, čiščenje steklenih površin,
- urejanje pokopališč,
- svetovanje in informiranje ter pomoč na socialnem in invalidskem področju,
- sestavljanje elementov kovinske in lesne galanterije.

Poudariti velja, da bo Društvo povsem enako delovalo tudi v bodoče. Bo neprofitno, temeljilo bo na prostovoljstvu, dobiček iz podjetniške dejavnosti pa bo namenjen izključno stroškom delovanja Društva oziroma socialnega podjetja.

Za pobude, nove ideje ali celo namige o možnih storitvah, bomo imeli, kot do sedaj, vedno odprta vrata.

Bogomir Vidic

Dejavnosti društva upokojencev

Avtor prispevka: Boris Žužek

V počitniških mesecih smo izvedli pet rekreacijskih pohodov v bližnji okolici (Lušna pot, Rakovnik, Jeze, Zagorica, Ježa, Slatna, Preseka), vreme nam je bilo vedno naklonjeno, obisk pa je bil zaradi dopustov skromen.

Že petnajst let obiskujemo vsakoletne gledališke predstave v poletnem gledališču na Studencu pri Domžalah, kjer nas vedno presenetijo; največ je komedij. Letos smo bili v tem gledališču v petek, 22. julija, in se dve uri prijetno zabavali ob komediji CHARLIJEVA TETA. Bilo nas je 25. V prvi polovici avgusta smo se zbrali pod kozolcem v Jelši, pod gostilno Pri Rozi, kjer smo imeli piknik. Le-ta je postal že tradicionalen in privabi veliko obiskovalcev; letos nas je prišlo 41. Za lačne želodce je, kot vsako leto, poskrbel mesar Uroš, za prevoz pa prevoznik Aleš.

Prve štiri šolske dni smo se spet odzvali vabilu Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Šmartno in poskrbeli za varno pot učencev v šolo in domov.

V mesecu septembru so se po dvomesečnem premoru na štirinajst dni spet začele sestajati vezilje in Šmartinke.

Septembra smo se udeležili tekmovanj, ki jih je organiziralo Društvo upokojencev Litija ob svoji 65-letnici. Sodelovala je le naša ženska ekipa, in sicer v pikadu ter balinanju. Uvrstila se je na prvo in drugo mesto.

Istega dne, na mali šmaren, smo že osmič romali z vlakom na Brezje; tokrat smo našteli 16 pohodnikov, v osmih letih pa čez 150.

Avtor prispevka: JZ Bogenšperk

Odprtje razstave 3. Valvasorjevih mednarodnih grafičnih dni in rajanje na Valvasorjevem družinskem popoldnevu

Ob 375. obletnici rojstva Janeza Vajkarda Valvasorja smo v galeriji gradu Bogenšperk slovesno odprli razstavo 3. Valvasorjevih mednarodnih grafičnih dni.

Posedovanje in tiskanje grafik je bilo v Valvasorjevem času statusni simbol, ki je odražal umetnikov prestiž in izobraženost. Grafike so bile namenjene prenosu znanja, idej in vizualni upodobitvi resničnosti. V ta namen je Valvasor na gradu Bogenšperk postavil grafični zavod, ki je bil prvi te vrste na slovenskih tleh. Slovenci imamo tako v Valvasorjevi zapuščini ogromno kulturno dediščino. Nadaljevanje poslanstva, ki mu je nestor slovenske grafike posvetil vse življenje in zaradi katerega je izgubil domala vse premoženje, je zaveza, da na gradu Bogenšperk slovenski in tuji umetniki vsako leto ustvarjajo v klasičnih grafičnih tehnikah ter grafike tudi razstavljajo. Grafike, ki na gradu nastajajo od predlani, nosijo osebno noto umetnikov in prikazujejo njihovo notranje bogastvo. Nastala dela bodo po končani razstavi ostala v »grajski zakladnici« – Zbirki grafik gradu Bogenšperk, ki se z vsakimi Valvasorjevimi mednarodnimi grafičnimi dnevi bogati.

Razstavo si lahko ogledate v odpiralnem času gradu, vse do 27. novembra 2016.

Strokovni sodelavci pri projektu Valvasorjevi mednarodni grafični dnevi so bili Kristina Tina Simončič, kustosinja galerije Božidar Jakac Kostanjevica na Krki, Goran Milovanović, Galerija Božidar Jakac Kostanjevica na Krki in mag. Martina Orehovec, kustosinja Tehniškega muzeja Slovenije, umetniški vodja projekta je bil Janko Orač. Valvasorjeve mednarodne grafične dni sofinancira tudi Ministrstvo za kulturo RS. V drugem delu projekta nas to jesen čaka še vsebinska obogatitev stalne muzejske razstave.

Nismo pa pozabili tudi na naše najmlajše, za katere smo zadnjo avgustovsko nedeljo pripravili Valvasorjevo družinsko popoldne, ki je bilo namenjeno aktivnemu preživljanju poslednjih počitniških dni. Prireditev je bila dobro obiskana, saj smo poleg ogleda muzejskih zbirk gradu Bogenšperk obiskovalcem ponudili tudi vodenje po srednjeveškem Lichtenbergu. Otroci so ustvarjali na grajskih ustvarjalnicah, spoznavali grajske zaklade, poslušali pravljico o srednjeveških bitjih in ustvarjali na delavnici z vretenom z lončarko Barbaro Dacar.

Novice iz Knjižnice Litija

Avtorici prispevka: Aleksandra Mavretič in Andreja Štuhec

Lepo obiskane knjižnične počitniške ustvarjalne in igralne urice

Že tretje leto zapored smo v Knjižnici Litija pripravili ustvarjalne in igralne urice, ki so potekale od 6. julija do 31. avgusta. Letošnja tema so bile države, zato smo spoznali kar nekaj zanimivosti o Španiji, Makedoniji, Hrvaški, Franciji (s Korziko), Madagaskarju, Nizozemski, Finski, Nemčiji in Sloveniji. Na ustvarjalnicah so pomagale tudi zunanje sodelavke: Verica Sandevska, predsednica U3, Milena Dimec in gospa Tantely z Madagaskarja, ki že vrsto let živi v Litiji. Nastajali so zanimivi izdelki: nizozemski tulipani in mlini, prava mala knjigica Naredili smo jelenčka (se ve, iz Finske), pa drevo z Madagaskarja, kruhovec, izdelali smo francoskega – galskega – petelina, nastal je preprost nakit, saj so v Makedoniji doma ohridski biseri. Za ohladitev pa je prav prišla španska pahljača. Potovanje smo zaokrožili na domačih tleh, s Slovenijo, in izdelali kranjsko čebelico. Če še malo pokukamo v svet številk: na 9 ustvarjalnicah je ustvarjalo 107 otrok, knjižničarke Mateja, Majda, Erna, Tatjana in Aleksandra se vsem zahvaljujemo za sodelovanje in vas vabimo v našo družbo tudi prihodnje poletje. Med šolskim letom naj vas spremljata sreča in uspeh in veliko bralnih dogodivščin!

Počitniška sreda, Madagaskar

Dan zlatih knjig, začetek branja za bralno »majčko«

17. septembra se je tudi letos začela nova sezona branja za bralno značko. Značke so imele pred desetletji pomembno vlogo, tudi med zbiralci, v naši knjižnici so jih nadomestile bralne majčke. Tudi letos so nam v projektu pomagali sponzorji, ki se jim za pomoč iskreno zahvaljujemo. To so: Predilnica Litija d. o. o., Zavarovalnica Maribor d. d., Makplast d. o. o., Občina Šmartno pri Litiji, Kopit d. o. o., KPS d. o. o., Hofer tisk, Joško Rozina s. p., Marija Celestina s. p., Franc Dobravec s. p., Elek d. o. o., TSC Laba d. o. o., Sašo Breskvar s. p. in Marjan Jereb s. p. Hvala!

Zaključna prireditev Poletavcev in NajPoletavcev

Po zbranih zgibankah sodelujočih otrok smo 20. septembra pripravili zaključno prireditev. Na stopnicah pri Knjižnici Litija smo zbrali obiskovalce in gostili ulično gledališče Teater Cizamo, ki je s predstavo Kozlovska sodba v Višnji Gori dobro nasmejalo občinstvo. V igri so namreč sodelovali gledalci, najmlajši Poletavci. Letos je priznanje in majico prejelo 63 Poletavcev in 8 NajPoletavcev. Glavno nagrado, pohodniški nahrbtnik, je prejela Viktorija Zavrl. Veseli smo uspeha tega bralnega projekta, saj je sodelovalo enako število bralcev kot lani. Vsem mladim bralcem čestitamo in jih vabimo, da ostanejo v naši »Poletavski bralni jati«!

Poletavci

Potopisna predavanja

Z oktobrom se pričnejo potopisna predavanja, ki razveselijo mnoge ljubitelje potovanj. Za prvo gostjo smo izbrali Anjo Bizjak, ki bo predstavila potovanje po Etiopiji. Predavanje bo v torek, 25. 10., ob 19. uri v Knjižnici Litija.

Kaj se še dogaja v naših knjižnicah?

Poleg redne izposoje in vračila gradiva, organizacije prireditev za otroke in odrasle, pedagoških ur s knjižno in poučno tematiko za šole in vrtce v naših knjižnicah z veseljem sprejemamo ustvarjalne skupine in posameznike, ki delujejo na območju naših občin:

LITIJA:

- ob četrtkih, ob 17. uri – študijska skupina klekljanje (U3),
- po dogovoru, 1x mesečno ob torkih: skupina OBJEM (ob 17. uri),
- enkrat mesečno sestanek članov Upravnega odbora U3 in uradne ure po razporedu,
- po dogovoru predavanja in delavnice Društva diabetikov Litija in Šmartno.

ŠMARTNO:

- ob ponedeljkih, od 10. do 12. ure – študijska skupina keramika (U3),
- prvi in tretji torek v mesecu, ob 17. uri – študijska skupina Šmarske vezilje (DU Šmartno),
- po dogovoru sestanki prostovoljcev (DU Šmartno),
- po dogovoru predavanja in delavnice Zavoda za turizem Šmartno,
- po dogovoru predavanja in delavnice Društva diabetikov Litija in Šmartno.

70 let Lovske družine Litija

Avtor prispevka: Jernej Marolt

Lovci Lovske družine Litija smo 28. avgusta letos praznovali visok jubilej, 70-letnico ustanovitve naše lovske družine. Ob tej priložnosti smo razvili tudi nov lovski prapor, na katerega smo pritrdili 63 zlatih žebljičkov naše LD, lovci LD Vače, podjetje MJM Brinovec, starešina LD, Zlato Pavlica, dolgoletni lovski gost Ulrich Ahrles, lovci iz Sel na avstrijskem Koroškem, podjetje Carkomerc iz Litije in podjetje Vezenine Ercigoj pa so nanj kot donatorji pripeli tudi spominske trakove.

Lovski prapori (foto: Marjana Žužič)

Že v stari Jugoslaviji je bilo na območju današnjega lovišča Litija lovstvo dobro organizirano in razvito. Tedanja občinska lovišča so zakupniki dražili na javnih dražbah, lov in stalež divjadi pa sta bila za tiste čase na zavidljivi ravni. Že med prvo in drugo svetovno vojno je bil v Litiji ustanovljen Lovski klub Litija.

Z novo ureditvijo po drugi svetovni vojni je lov postal dostopen tako rekoč vsakomur in pred 70 leti sta dr. Franc Lebinger in Ivan Kos odšla v Ljubljano na pristojno ministrstvo, kjer sta uredila vse potrebno za ustanovitev nove lovske družine. Osemnajst ustanovnih članov je nato ustanovilo Lovsko družino Litija, ki je sprva gospodarila z 2000 ha velikim loviščem desno od Save, na širšem območju Litije in Šmartnega. Z levim delom Save je tedaj gospodarila lovska družina Sava - Tirna. Obe družini sta se združili v LD Litija leta 1954 in zagospodarili na skupaj 6400 ha velikem lovišču.

Naša lovska družina vsa leta deluje kot eno najbolje organiziranih društev v občini, uspešno sodelujemo z ostalimi souporabniki prostora in trajnostno gospodarimo z divjadjo in naravo.

70 let uspešnega delovanja smo obeležili s proslavo v našem lovskem domu v Ponovičah. Proslave se je udeležilo preko 220 lovcev in ostalih gostov. Proslavo je s slavnostnim govorom odprl naš starešina Zlato Pavlica, ki je opisal 70-letno prizadevanje lovcev LD Litija za ohranitev narave in divjadi. Ugotovili smo, da lahko s ponosom gledamo na prehojeno pot. Slavnostni govorniki na proslavi so bili: Tomaž Trotovšek, namestnik predsednika ZLD Slovenije in predsednik Zveze lovskih družin Zasavje, Tomaž Pavčnik, predsednik OZUL, in Boris Doblekar, podžupan Občine Litija. Nekateri naši najzaslužnejši člani so iz njihovih rok prejeli priznanja za posebne zasluge v lovstvu. LD Litija je prejela priznanje LZS. Naš lovski tovariš, priznani slikar Andrej Militarov, dolgoletni prijatelj naše LD in naših lovcev, nam je ob tej priložnosti podaril sliko merjasca, ki je simbol našega lovišča in tudi krasi naš novi lovski prapor.

Program so popestrili: dramski igralec, pevci Lovskega pevskega zbora Zasavje Trbovlje, odlična mlada plesalka Anja Seško in Kulturno društvo Domžalski rogisti.

Proslave so se, poleg sodelujočih, udeležili še predstavniki in praporščaki Zveze lovskih družin Zasavja, vdove naših pokojnih lovskih tovarišev ter še nekateri povabljeni gostje in ostali občani.

Po končani proslavi smo se poveselili ob dobrem divjačinskem golažu in zvokih ansambla Mende.

Ponosni na prehojeno pot lahko potrdimo besede našega starešine Zlata Pavlice, izrečene na proslavi: »Naš pogled je usmerjen na jutri. Dediščino naših dedov moramo ohraniti za vnuke …«

Lovci Lovske družine Litija (foto: Marjana Žužič)

Šmarske vezilje

Avtorica prispevka: Štefka Fašing

Šmarske vezilje se sestajamo že osmo leto.

Pripravljamo se na dve razstavi. 13. novembra in 11. decembra se nameravamo udeležiti mednarodne razstave v Velenju. Naslov teme je Praznične vezenine za Martinovo. Če nam bo uspelo in bo naša vsakoletna razstava 10. novembra, bomo te lepe vezenine pokazale tudi v Šmartnem.

V letošnjem letu smo Šmarske vezilje polepšale tudi dve cerkvi. Za cerkev svete Ane v Jablanici sta Tončka Joger in Pavla Skubic za stranska oltarja izvezli dva res lepa in bogata prta. Sedaj nameravata izvesti še prt za daritveni oltar, tako bodo prti za vse oltarje enaki. Majda Hauptman, Darinka Strmec in Štefka Fašing so izdelale prte za vse oltarje v cerkvi v Vintarjevcu.

Skupina Šmarske vezilje ima 24 članic in prav vse so tudi izurjene in dobre vezilje. Vabimo nove članice, saj je delo in druženje v galeriji šmarske knjižnice res lepo in prijetno.

MePZ Zvon Šmartno pri Litiji na pevskem vikendu in v Solkanu

Avtorica prispevka: Katarina Kragelj

Vedeli smo, da se moramo dobro pripraviti na gostovanje v Solkanu in še druge pevske nastope v novi sezoni, zato smo se odločili, da gremo na pevski vikend že kmalu v avgustu. Naša zborovodkinja Marija Celestina je bila z udeležbo zelo zadovoljna, prav tako pa z delom v vseh treh dneh. Pripravljeni na nastop smo v nedeljo, 18. 9. 2016, sodelovali na prvem koncertu v novi sezoni, ob 20-letnici delovanja MePZ Slavec Solkan, čaka pa nas še kar nekaj dela in nastopov.

Tretji vikend v avgustu smo se odpeljali v prelepe kraje ob Kolpi, v Radence, kjer smo bili že tretjič, in v času od petka do nedelje osvežili znanje nekaterih že znanih pesmi ter se naučili precej novih. Z nami sta se trudila naša zborovodkinja in Miha Kragelj, ki se kljub delu v tujini vedno znova zelo rad vrača med nas. Prepevali smo, se družili, našli čas za oddih ob zeleni reki, v soboto zvečer pa smo peli pri večerni maši in ob koncu maše imeli še mali koncert za krajane. V nedeljo smo se odpeljali iz gostoljubnega kraja in upamo, da se bomo še vrnili.

MePZ Slavec iz Solkana, ki ga vodi zborovodja Miran Rustja, nas je povabil na praznovanje svoje 20-letnice delovanja. Želeli so, da se nam pridružijo še Senožeški tamburaši, ki jih vodi Eva Dukarič in so pred leti z nami že gostovali v Novi Gorici. Na koncertu, na katerem sta poleg domačega zbora sodelovala še Vokalna skupina Vesna in Gorenjski oktet, pod vodstvom umetniškega vodje Andreja Ropasa in s sopranistko Melanijo Markovič, smo zapeli tri pesmi sami, tri pa ob spremljavi tamburašev, s katerimi dobro sodelujemo. Ob koncu prireditve je zazvenela še skupna pesem Vsakdo mora imeti prijatelja. Prijetno praznovanje smo zaključili z druženjem in v te lepe kraje smo zopet, skupaj s Senožeškimi tamburaši, povabljeni prihodnje leto.

Radenci ob Kolpi

Modernizacija ceste v vasi Gozd - Reka

Avtor prispevka: Leopold Ulčar

V letošnjem maju smo končno dočakali modernizacijo ceste Gozd - Reka - Gojzdar, vključno z asfaltiranjem v dolžini preko 900 m, saj nam je vsak naliv odnesel material s cestišča.

Ker smo na tem delu vasi edina kmetija, ki se ukvarja z oddajanjem mleka, letega pa je treba odpeljati do zbirne postaje (4 km), je to povzročalo nenehne težave.

Nato so nam končno prisluhnili tudi občinski možje in nam priskočili na pomoč ter zagotovili potrebna sredstva v proračunu Občine. Potem smo se dogovorili, da brezplačno odstopimo zemljišče in financiramo celotno pripravo terena, vključno z vsemi zemeljskimi deli in utrditvijo, kar pa za nas ni bil majhen zalogaj. Vendar pa smo danes izredno zadovoljni, da nam je uspelo vse to izpeljati.

Zato bi se rad zahvalil celotni občinski upravi Občine Šmartno pri Litiji, vključno z g. županom Rajkom Meserkom, izvajalcu zemeljskih del Šuštar Transu iz Golišč, pa tudi asfalterjem iz podjetja Trgograd Litija.

Vendar pa nam je ostalo še nekaj makadama, ki ga bo treba asfaltirati, zato upam, da nam v prihodnje uspe strniti glave in narediti še ostali del ceste.

Še enkrat vsem skupaj najlepša hvala za to, kar ste storili za nas.

Občina Šmartno pri Litiji

PRIREDITVE OB PRAZNIKU OBČINE

Četrtek, 10. 11. 2016,
od 9. do 19. ure, Kulturni dom Šmartno
RAZSTAVA VEZENIN
Razstavljajo šmarske vezilje DU Šmartno pri Litiji.

ob 19. uri, Knjižnica Šmartno ODPRTJE RAZSTAVE FOTOGRAFSKEGA NATEČAJA
»OKO JE ZAZNALO«

Petek, 11. 11. 2016,
od 14. ure dalje, Staretov trg v Šmartnem
MARTINOV SEJEM
KULTURNI PROGRAM BODO OBLIKOVALI:
15.00 – Otroci iz vrtca Ciciban, učenci OŠ Šmartno in GŠ Bučar,
16.00 – Popotno gledališče CIZAMO s cirkuško predstavo,
17.00 – Fantje od fare, predstavitev šmarskih vinogradnikov in Vinogradniškega društva ŠTUC.

ob 18. uri, cerkev sv. Martina
SVETA MAŠA – sklep celodnevnega češčenja

ob 19. uri, Kulturni dom Šmartno
OSREDNJA PRIREDITEV OB PRAZNIKU OBČINE ŠMARTNO PRI LITIJI
Slavnostni govornik: Franc Bogovič, evropski poslanec. Kulturni program bo oblikovala Folklorna skupina Javorje.

Sobota, 12. 11. 2016,
start med 6. in 9. uro na Levstikovi ulici v Litiji in pri kulturnem domu v Šmartnem pri Litiji
JUBILEJNO 30. POPOTOVANJE PO LEVSTIKOVI POTI
Organizator: Zavod Levstikova pot, www.levstik.si

Nedelja, 15. 11. 2016, cerkev sv. Martina
ŽUPNIJSKI PRAZNIK (»žegnanje«) – sveti maši ob 7. in 10. uri, po maši ob desetih – KRST MOŠTA in druženje

Organizatorji dogodkov: Občina Šmartno pri Litiji v sodelovanju s Folklorno skupino Javorje, Javnim zavodom Bogenšperk, Knjižnico Litija, Vinogradniškim društvom ŠTUC, Zavodom Levstikova pot in Župnijo Šmartno pri Litiji

Dan sivke in odprtih vrat pri Janezu Javorskemu

Avtor prispevka: ŠD Javor

Tudi letos smo se ljubitelji narave in glasbe zbrali ob Javorski energijski in učni poti na dnevu sivke.

Vsako leto nas je več, kar nas veseli. Vse nas je pozdravil napis OSTI JAREJ, oziroma OJ, kar v jeziku naših prednikov pomeni pozdravljen, dobrodošel. Razvajali smo se ob zvokih harmonik učencev Glasbene šole Bučar, pevcev ljudskih pesmi iz Krašnje in tamburaške skupine Bisernica. S svojimi izdelki so nas navdušili rokodelci, pletenje košar in izdelava izdelkov iz slame. Kot vedno so bile ob nas članice DPŽD Polšnik. Kot prva se nam je s harmoniko predstavila Anja Bregar, nato pevci ljudskih pesmi, pa s harmoniko Benjamin Avsec, sledila je tamburaška skupina in nato Lana Doblekar s harmoniko. Za vrhunec sta Lana in Benjamin ubrano zaigrala Golico. Ob izmenjavi mnenj in izkušenj smo druženje podaljšali v noč.

Obisk potomcev rodbine Windisch-Graetz na gradu Bogenšperk

Avtor prispevka: Jernej Kotar, JZB

V četrtek, 25. avgusta, je nekaj več kot osemdeset potomcev rodbine Windisch-Graetz v sklopu svojega štiridnevnega potovanja po Sloveniji obiskalo grad Bogenšperk. Namen njihovega družinskega srečanja je bil obisk gradov, ki so bili pred drugo svetovno vojno v lasti njihove družine. Želja organizatorjev dogodka je bila, da bi se pripadniki rodbine, ki je danes razširjena po vsem svetu, po več desetletjih znova zbrali in spoznali med seboj. Za starejše člane je bil obisk priložnost, da vsaj še enkrat vidijo kraje, v katerih so se rodili in odraščali, mlajša generacija pa je tako lahko spoznala deželo, iz katere izvirajo njihovi predniki.

Zbrane je najprej pozdravil župan, g. Rajko Meserko, od organizatorjev je imel kratek nagovor dr. Nikolaus Faulstroh, v imenu Javnega zavoda Bogenšperk pa je govorila direktorica, ga. Joži Vovk, ki je potomce zadnjih predvojnih lastnikov gradu seznanila z delom zavoda in načrti za prihodnost. Po končanem formalnem delu je sledilo odprtje razstave družinskih fotografij in zgodb rodbine Windisch-Graetz, ki bo ostala na gradu in je na ogled v viteški dvorani. Rodbina Windisch-Graetz je v naših krajih pustila globok pečat, saj je imela skoraj sto let v lasti gradova Bogenšperk in Slatna. Naše kraje so morali zaradi sporov z nacistično oblastjo zapustiti še pred koncem vojne, domačini pa se spominjajo, da so bili prijazni, velikodušni in pošteni gospodarji. Obisk potomcev rodbine Windisch-Graetz je bil odlična priložnost za navezavo stikov in upamo lahko, da bomo v prihodnje še kdaj sodelovali.

20. tabor SLS v Velenju

Veronika Jesenšek, predsednica OO SLS Šmartno pri Litiji

V soboto, 3. septembra, je v Velenju potekal 20. tradicionalni Tabor SLS, ki smo se ga udeležili člani in simpatizerji občinskih odborov SLS Šmartno pri Litiji in Litija.

Po blagoslovu Tabora je udeležence nagovoril predsednik SLS mag. Marko Zidanšek. Zatem je sledilo prijetno druženje ob lepem vremenu in ob zvokih skupine Donačka. V okviru tabora so potekale tudi kmečke igre, ki smo se jih skupaj udeležili predstavniki obeh odborov. Tekmovali smo v štirih različnih igrah, bili smo uspešni in smo prejeli pokal za 3. mesto. Udeležba članov in simpatizerjev je bila nad pričakovanji, tako da je bilo tudi vzdušje optimistično in usmerjeno v prihodnost. Hvala, da ste si vzeli čas in smo skupaj preživeli lep sončen dan v Velenju.

Mesarija Frtica iz Litije je prejemnica treh medalj na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu AGRA

Avtorica prispevka: Nataša Smrekar

22. avgusta je potekala svečana razglasitev rezultatov in podelitev priznanj mednarodnih ocenjevanj v okviru 54. mednarodnega kmetijsko-živilskega sejma AGRA. Prejemnik treh medalj je bilo podjetje Frtica d. o. o. iz Litije.

Mesarija Frtica je **družinsko podjetje** s 25-letno tradicijo, v katerem dajejo prednost **kakovosti in tradiciji.** Lastnik podjetja **Roman Smrekar** iz Vintarjevca in njegova žena Nataša zagotavljata visoko kvaliteto izdelkov s skrbno izbranimi slovenskimi surovinami. Vse goveje meso odkupijo od lokalnih kmetov, večina telečjega mesa je iz domače ekološke kmetije. Prav tako je slovensko tudi svinjsko meso. Suho soljenje s piransko soljo in naravnimi začimbami, dimljenje z bukovimi drvmi in zorenje po naravnem postopku, vse to je tradicija, ki jo ohranjajo.

Mesarija Frtica je na kmetijsko-živilskem sejmu AGRA 2016 prejela **zlato medaljo za suho domačo salamo, srebrno medaljo za prekajeno panceto in srebrno medaljo za tlačenko.** Na svečani razglasitvi rezultatov in podelitvi priznanj na kmetijsko-živilskem sejmu jim je priznanja izročil **minister Dejan Židan.**

V njihovi prodajalni na **Levstikovi ulici 14 v Litiji** lahko kupci poleg nagrajenih izdelkov najdejo tudi suhe domače klobase, špehovko, domače ocvirke, kožnate klobase, pečenice in ostale izdelke ter sveže meso. Ponudbo sproti dopolnjujejo tako, da se vedno najde kaj novega.

Festival Družina poje, Bogenšperk 2016

Avtor prispevka: Rudi Vidic

Letošnjo prireditev smo morali zaradi slabega vremena prestaviti v Valvasorjevo knjižnico. Osem čudovitih nastopov družin – Menegatti iz Cerknega, Jelnikar iz Kresnic, Ožir iz Polzele, Rakar iz Šmarce pri Kamniku, Fele in treh družin Vidic iz Šmartnega – smo zaključili s skupno pesmijo ob spremljavi instrumentalnega tria.

Začelo se je novo prvenstvo 1. B lige

Avtor prispevka: RD Herz Šmartno

V mesecu septembru se je začelo zares. Za člansko ekipo RD Herz Šmartno je to peta zaporedna sezona v 1. B državni rokometni ligi. V novi sezoni sprememb ni veliko. Sama ekipa je ostala povsem enaka lanski, prav tako pa je na njenem čelu ostal trener Filip Gradišek, ki mu pomaga kapetan ekipe, Aleš Šmejc. Cilji ekipe ostajajo podobni, kot so bili v prejšnji sezoni. Tekmovalno to pomeni uvrstitev med prve štiri ekipe in napredek mladih igralcev, ki vsako leto dobivajo več priložnosti za igro.

Prva tekma je bila na sporedu v soboto, 17. 9. 2016. Članska ekipa je odpotovala na gostovanje v Črnomelj. Šmarska ekipa pred novo sezono ni odigrala prijateljske tekme, tako da je bila tekma 1. kroga njihova prva. V prvih minutah so imeli pobudo domačini, ki so povedli s 4 : 1, nato pa so Šmarčani začeli igrati bolje in pa bolj strpno v napadu. Kmalu je bil rezultat izenačen na 5 : 5, nato pa se je potek tekme prevesil. Z dobro igro se je vodstvo Herz Šmartna stopnjevalo na končnih +5 ob polčasu. V drugem delu pa odličen začetek, razlika se je le povečevala, kmalu je bilo že 15 : 25. Domačini so se praktično vdali, saj so videli, da je tekma skoraj odločena. V 45. minuti je trener Filip Gradišek začel z menjavami, domačini pa so do konca uspeli zmanjšati razliko na pet zadetkov. Končni rezultat: RK Črnomelj : RD Herz Šmartno 25 : 30.

Prvo domačo tekmo smo dočakali v petek, 23. 9. 2016. V prvem polčasu sta bili obe ekipi večkrat poravnani, na obeh straneh se je igralo praktično enakovredno, tako v obrambi kot v napadu. V drugem polčasu pa boljši začetek domačih, ki so dobro narekovali tempo, predvsem pa bolje igrali v obrambi. Kmalu so povedli za 4 zadetke in držali niti v svojih rokah. Še dobre tri minute do konca srečanja je bil rezultat 27 : 24. Nato pa črne minute v napadu, zgrešeni dve 100 % priložnosti in gostje so začutili priložnost za preobrat. Z delnim izidom 0 : 4 jim je uspelo povesti, domača ekipa pa ob koncu tekme ni uspela iztržiti vsaj točke. Končni rezultat: 27 : 28. Gostje so se veselili pomembne zmage, domača ekipa pa bo morala hitro pozabiti na poraz.

Sezona 1. B lige bo tudi letos zelo dolga. Na sporedu bo 26 krogov, samo tekmovanje se zaključi maja 2017. Po prvih dveh krogih menimo, da bo liga izredno izenačena in težka. Kljub temu, da je naša ekipa v povprečju med najmlajšimi, pa se izziva biti med najboljšimi ne bojimo. Prepričani smo, da nam z dobrim delom lahko uspe doseči zastavljene cilje.

V imenu društva vas vabimo, da si ogledate tekme 1. B lige v domači dvorani Pungrt in tudi kakšno v gosteh. Hvala navijaški skupini KROKARJI, ki nas tudi v novi sezoni spremlja doma in na gostovanjih!!! Seveda vas vabimo tudi na tekme mlajših selekcij, ki so na sporedu skoraj vsak vikend. Vse bralce vabimo, da si ogledajo našo internetno stran www.rdherzsmartno.si in seveda naša profila na Facebooku in Twitterju (www.facebook.com/Rokomet.Smartno in http://twitter.com/#!/rdsmartnoherz), na katerih lahko spremljate veliko zanimivih novičk, fotografij ipd.

Jaka Avsec

Aleš Šmejc

Novice iz Taekwondo kluba Šmartno-Litija

Avtor prispevka: Franci Šircelj

V Taekwondo klubu Šmartno - Litija ne počivamo. Kljub temu, da so bile počitnice, se je nekaj naših najboljših članov tudi med počitnicami intenzivno pripravljalo na novo tekmovalno sezono.

Minula sezona se je zaključila z dvema pomembnima tekmovanjema: državnim prvenstvom v borbah in tekmo svetovnega pokala – odprtim prvenstvom Avstrije ranga G1.

Državno prvenstvo je potekalo v Celju, kjer je tekmovalo 156 posameznikov, ki so v različnih kategorijah naskakovali naslov državnega prvaka. Med najuspešnejšimi borci tekmovanja sta bila naša člana Domen in Tadej Pirc. Med člansko konkurenco je bil najučinkovitejši Domen Pirc, ki je postal državni prvak in najuspešnejši borec med člani, med mladinci pa Tadej Pirc, ki je prav tako postal državni prvak v svoji kategoriji in je prejel pokal za najboljšega mladinca na turnirju.

Sicer je na tekmovanju sodelovalo devet naših članov, od katerih je potrebno pohvaliti tudi Adnana Oshisha, ki je s tremi dobljenimi borbami osvojil prvo mesto v kategoriji mlajših kadetov do 30 kg, kar je lep obet za dostojne naslednike našim starejšim članom. Eno zmago v borbah je dobil tudi Lovro Perme, kot kadet v kategoriji do 45 kg, in osvojil tretje mesto.

Borili so se še Pia Smrekar, Anuar Oshish, Tai Cerar, Jošt Smrekar in Aleksandra Rozina, ki jim čestitamo za borbenost in želimo več športne sreče prihodnjič.

Na odprto prvenstvo Avstrije v Innsbrucku je v okviru mladinske reprezentance Slovenije odšel po nove točke svetovnega pokala Tadej Pirc. Tekmoval je v kategoriji mladincev do 59 kg, v kateri je bilo v konkurenci 40 tekmovalcev. V prvem krogu je premagal tekmovalca iz Belorusije, v osmini finala pa v borbi za peto mesto žal izgubil na zlato piko proti Nemcu Floderju, ki je na koncu osvojil drugo mesto. Tadej je z devetim mestom dokazal, da je prav blizu zmagovalcev.

V tekmovalni sezoni, ki se začenja, naše tekmovalce najprej čaka povrnitev kondicije in pravega občutka za borbe, nato pa najprej slovenski turnir za mlajše tekmovalce Gaiana v Ljubljani.
Za naša izkušena reprezentanta, Domna in Tadeja Pirca, pa je letošnja sezona tudi izziv, ker bo tako za mladince kot za člane potekalo svetovno prvenstvo. Za mladince novembra v Kanadi, junija 2017 pa za člane v Koreji. Reprezentanti, ki bodo izbrani za svetovno prvenstvo, še niso določeni, zato morata pokazati vse, kar znata, in se boriti za »vstopnici«. Srečno!

V naše vrste pa na tem mestu vabimo tudi vse otroke, mlade in mlade po srcu, da se nam pridružijo ali pa le pridejo pogledat, kako treniramo. Morda pa tudi vam taekwondo postane način življenja.

KLIŠE-jevci vabimo na tradicionalno WAKE UP Halloween zabavo

Avtorica prispevka: Anamarija Kamin – KLIŠE

Letošnje leto se bo 29. oktobra 2016 že šesto leto zapored odvijala nepozabna KLIŠE-jeva WAKE UP Halloween zabava.

Tudi letošnje leto Klub litijskih in šmarskih študentov (KLIŠE) vse študente, dijake in mlade po srcu vabi na nepozabno WAKE UP Halloween zabavo. Ta bo tradicionalno potekala v dvorani Pungrt zadnji vikend v oktobru – 29. 10. 2016. Letošnje leto se trudimo, da bi še dodatno dvignili raven organizacije, ponudba in cene pa seveda ostajajo prijazne vsem. Predprodaja vstopnic bo za vse člane KLIŠE-ja ponovno potekala v času uradnih ur v prostorih kluba, vstopnice se bodo prodajale po ceni 1 €. Na dan zabave bodo te na voljo vsem po ceni 5 €.
Letošnje leto nas bodo zabavali **McDJ Berny White,** ki bo otvoril zabavo ter ogrel ozračje, obiskovalce zabave pa pripravil na zvezdi večera: **DJ SYLVAIN-a** in **DJ BELTRAM-a,** ta bo svoj house zvok pospremil z nastopom saksofonista Erika Krambergerja. Za nor zaključek bo tudi tokrat poskrbel mladi in perspektivni **DJ SINART.** Za popestritev programa in nepozaben šov bodo poskrbeli odlični in priznani plesalci ter plesalke iz skupine **STEREO BOOKINGS.** Letošnje leto pa v program dodajamo tudi posebno presenečenje, saj bo zabavo popestril tudi **LED ROBOT** s svojimi svetlobnimi učinki.
Halloween zabava bo tudi letošnje leto potekala v barvah izvirnih mask, ki bodo na dan zabave za to tudi nagrajene. Za dodatne informacije in podrobnosti drugih nagradnih iger spremljajte tudi KLIŠE-jevo in WAKE UP Facebook ter spletno stran. Zabava ni le tradicionalna in vsako leto bolj nepozabna, temveč tudi odraz sodelovanja širše lokalne skupnosti, člani katere vsako leto podpirajo dogodek in sodelujejo pri njegovi organizaciji. Brez sponzorjev nam tudi tokrat WAKE UP Halloween ne bi mogel uspeti. Posledično želimo letos organizatorji del izkupička celotne zabave nameniti projektu botrstvo.

NOČ ČAROVNIC NA GRADU BOGENŠPERK

15.00 grajska tržnica, ustvarjalne delavnice, ogledi začaranega gradu

15.30 OBUTI MAČEK – predstava Družinskega gledališča Kolenc

16.00 Tekmovanje za najčarovnico bogenšperško

16.30 COPRNIŠKI CIRKUS ČUPAKABRA

17.00 Razglasitev najlepše izrezljane buče
Nastop skupine NOREIA

17.30 Ognjeni spektakel Čupakabra – LUCIJA V DEŽELI COPRNIJ

18.00 Glasba in rajanje s skupino NOREIA

Ogledi začaranega gradu bodo vsako polno uro!
Vstopnina: odrasli 5 €, otroci, čarovniki in čarovnice v čarovniški opravi 2,5 €
(obrazna maska, klobuk, čarovniška obleka)

Krajevne novice
Glasilo občine Šmartno pri Litiji

Povabilo k pisanju prispevkov za Krajevne novice

Uredništvo občinskega glasila občine Šmartno pri Litiji vljudno vabi vse zainteresirane, da s svojimi prispevki sodelujete pri nastajanju časopisa. Krajevne novice vsebinsko pokrivajo tako celoten prostor občine kot tudi vsa področja družbenih dejavnosti. Tematsko so razdeljene na več sklopov, katerih namen je poročati občanom o aktivnostih občinske uprave, lokalnih društev, podjetij, ustanov, javnih zavodov in posameznikov.

Naslednja številka dvomesečnega občinskega glasila bo izšla decembra 2016, avtorje prispevkov pa vljudno naprošamo, da nam jih pošljejo najkasneje do 20. 11. 2016 v elektronski obliki na naslov: urednistvo@krajevne-novice.si.

Uredništvo Krajevnih novic

DRUŠTVO ZA RAZVOJ PODEŽELJA LAZ

Vabilo na delavnico

Avtorica prispevka: Mojca Hauptman, predsednica Društva LAZ

Društvo za razvoj podeželja LAZ vabi na zanimivo in poučno delavnico IZDELAVA EKOLOŠKEGA MILA PO HLADNEM POSTOPKU, ki bo v četrtek, 20. 10. 2016, ob 17. uri v gasilskem domu v Zg. Jablanici 1, 1275 Šmartno pri Litiji.

Delavnico bo vodil **Matic Anželjc,** raziskovalec naravnega načina življenja in ljubitelj narave. Njegovo prepričanje je, da nam narava nesebično daje vse, kar potrebujemo za življenje na Zemlji, in da je tudi v sodobnem svetu mogoče živeti v skladu z naravnimi zakoni, zato izdeluje kozmetične izdelke brez strupenih primesi, raziskuje različne tehnike razstrupljanja telesa – vse to pa želi deliti z drugimi, saj to znanje vsakomur omogoča kvalitetnejše življenje. Na področju izdelave ekološke kozmetike ima večletne izkušnje.

Na 3-urni delavnici bomo izvedeli, kako se izogniti škodljivim sestavinam in izbrati prave, naučili se bomo postopkov izdelovanja mila po hladnem postopku in si primerke lahko odnesli tudi domov.

Več informacij in prijave na tel. št. 070 303 321, 051 312 739 ali elektronskem naslovu drustvo.laz@gmail.com oziroma na spletni strani www.laz.si.

Dobrota, pridne roke in pošteno srce
bile tvoje so vrlline …
Srce je omagalo
in tiho si zaspal …,
zato počivaj, dragi ata,
v naših srcih vedno boš ostal.

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustil
dragi mož, oče, dedek, brat, stric in svak

JOŽEF ZUPANČIČ,

(1930–2016) z Vinjega Vrha.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, prijazne besede in darove. Posebna zahvala gospe Marjeti Močnik za vso pomoč pri negi in oskrbi, gospodu župniku Jožetu Hauptmanu za lepo opravljen obred in pogrebni službi Perper.
Hvala vsem, ki ste se od njega poslovili v tako velikem številu.

Žalujoči: žena Lojzka, hči Helena z družino, sinova Ciril in Metod z družinama ter sin Jože

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše,
brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.
(Mila Kačič)

ZAHVALA

V 79. letu se je od nas poslovila naša mama, babica, prababica, sestra in tašča

MARIJA PLANINŠEK,

(10. 11. 1937–21. 9. 2016), Selšek 3, Šmartno pri Litiji.

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala g. Vinku za lepo opravljen obred in sv. mašo, pevcem in trobentaču, hvala pogrebni službi KPL Litija, še posebej g. Hauptmanu. Hvala g. Zavrlu za ganljive besede slovesa.
Posebna zahvala gre celotnemu osebju Doma Tisje, enote Litija, za nego, skrb in razumevanje v času maminega bivanja pri njih.
Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in boste ohranili lep spomin nanjo.
Vsi njeni

Pomlad se na zemljo vrne,
petje slavcev se zbudi,
v cvetje zemlja se zagrne,
zame pa pomladi ni.
(S. Jenko)

ZAHVALA

ob smrti moža, očeta, dedka, brata, svaka in strica

JANEZA AVBLJA,

po domače Tomatovega, z Dvora 44.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, podarili sveče, cvetje in darovali za svete maše ali dober namen. Posebna zahvala g. župniku Janezu Kvaterniku za lepo opravljen pogrebni obred, hvala Toniju in Marjanu iz pogrebne službe KSP Litija, pevcem s Polšnika, zdravstvenemu osebju in hvala vsem, ki se našega Janeza spominjate, postojite ob njegovem grobu, mu prižigate sveče in ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.

Vekovečna dragih je bližina.
Smrt je le združitve naveč er.
Zemlja skupno je pribežališče
in poslednji cilj vseh nas je mir.
Mila Kačič

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila draga mama

DANICA KOTAR,

iz Male Kostrevnice.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, in vsem sodelujočim za lepo opravljen obred. Posebej hvala g. Radu Jesenšku za prebrane ganljive besede slovesa.

Vsi njeni

Si kot sonce življenja sijal,
za vse svoje ljubezen razdal,
odslej boš kot zvezda svetleča,
naj ti na nebu dana bo večna sreča.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj se je od nas poslovil ljubljeni sin in bratec

VID VERBAJS,

z Mamolja, 6. 12. 2007–21. 7. 2016.

Ob boleči izgubi našega Vida se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, krajanom, znancem, sodelavkam in sodelavcem, sošolkam in sošolcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter sveče. Posebno se zahvaljujemo dr. Majdi Samastur, dr. Milojki Juteršek, patronažni sestri Karmen Šifrer, Pediatrični kliniki Ljubljana, pevcem MVS Lipa, župniku Andreju Rovšku, učiteljici Bernardi Kralj in ravnatelju Albertu Pavliju za lepe poslovilne besede.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nas podpirali in Vida spremljali na njegovi poti k zvezdicam.

Mami Klara, ati Jože, sestrici Neža in Iza

Ljubil si zemljo,
bil njej si predan,
a prišel je dan,
ko v njej boš počival,
a kar je večno, nikdar
ne more umreti.

ZAHVALA

ob smrti našega dragega moža, očeta, dedka in pradedka

JOŽETA ŠTEMPIHARJA,

december 1924–avgust 2016.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, in vsem, ki se ga spominjate ter postojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

Poslednja solza v spomin
spolzi in mehka breza v vetru onemi.
Otrpne stik ljubečih rok,
ostane v srcu nemi jok.

V SPOMIN

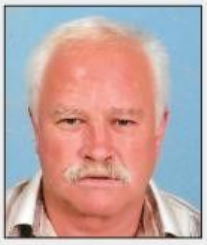
19. oktobra je minilo leto dni, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in pradedek

VID REPOVŽ,

13. 6. 1934–19. 10. 2015, Ustje, Šmartno pri Litiji.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga ohranjate v lepem spominu, mu prižigate sveče in postojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

V naših srcih še naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoja dobrota ter nasmeh
med nami živi.

V SPOMIN

15. oktobra mineva leto dni, odkar nas je zapustil

JAKOB – RADO KAMNIKAR,

iz Šmartnega pri Litiji. Hvala vsem, ki se ga spominjate z lepo mislijo.

Marinka, Matic in Nejc

Vsi, ki v večnosti živijo,
na svetu puščajo sledi.

V SPOMIN

Mineva leto dni, odkar nas je zapustila naša draga

MARIJA JEREB,

iz Šmartnega pri Litiji.

Hvala vsem, ki se je spominjate z lepo mislijo, postojite ob njenem grobu in ji prižigate svečke.

Vsi njeni

Posebni dogodki na območju šmarske občine med obema svetovnima vojnama

Avtor prispevka: Tadej Čopar

Življenje Šmarčanov so popestrili nekateri posebni dogodki. Razdelimo jih lahko na vsakoletne praznike in izredne dogodke, med katere sodijo okrogle obletnice in dogodki, ki so se zgodili samo enkrat.

V tistem času so med drugim praznovali vsakoletne cerkvene praznike, ki se praznujejo še danes: velika noč, praznik sv. rešnjega telesa, sv. Martin (zavetnik šmarske župnije) in božič. Vsakoletni državni prazniki so bili povezani z dejstvom, da je to območje spadalo pod Jugoslavijo. Dejstva o tem, katere državne praznike so praznovali, so najbolj razvidna iz zapisov o praznovanju državnih praznikov v šolah. Pri tem se lahko opiramo na šolsko kroniko šole v Veliki Kostrevnici, ki se je pisala med letoma 1929 in 1937. Ta navaja praznovanje rojstnega dne jugoslovanske kraljice Marije (9. januarja), godu srbskega svetnika sv. Save (27. januarja), rojstnega dne hrvaškega politika Strossmayerja (4. februarja), Vidovega dne (28. junija), rojstnega dne prestolonaslednika Petra (6. septembra), obletnice nastanka Kraljevine SHS (1. decembra) in rojstnega dne kralja Aleksandra (17. decembra). Datumi praznovanja se niso nujno ujemali z datumi dogodkov. Za Šmartno so bili pomembni sejmi, ki so potekali večkrat na leto. Zaradi župnijskega žegnanja in bližajoče se zime je bil najbolj obljuden Martinov sejem. Obstajali so trgovinski in živinski sejmi: živinski je potekal v Cerkovniku, trgovinski pa na trgu pred cerkvijo. Poleg vsakoletnih dogodkov so praznovali tudi razne obletnice. To je bila npr. 20-letnica nastanka Kraljevine SHS (1938), na župnijski ravni pa sta bili pomembni 25-letnica posvetitve šmarske cerkve (1926) in 800-letnica šmarske župnije (1935). V vsakdanje življenje Šmarčanov so posegli tudi izredni dogodki. Eden takšnih dogodkov je bila smrt kralja Aleksandra leta 1934, ki je bila zelo odmevna. Do smrti je prišlo 9. oktobra. Naslednji dan je zaradi tega odpadel pouk. 18. oktobra so potekale pogrebne svečanosti v šmarski cerkvi in zunaj nje. Žalni obredi so v šmarski cerkvi potekali tudi en mesec po smrti, zabeleženi pa sta še vsaj dve obletnici (9. 10. 1935, 9. 10. 1936).

Spominska slovesnost ob smrti kralja Aleksandra oktobra 1934 (vir: Domoznanska zbirka Knjižnice Litija)